

EDİRNE

**İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA RAPORU**

EDİRNE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZAR

İSMAİL ÖZLÜ

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Edirne İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Günay ÖZDEMİR
Edirne Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2016 yılı 8 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. İlimizde bu kapsamda 258 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2016 yılı “Türkiye İşgücü Piyasası Analizi” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Şengül ÇILDAM
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	ii
ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	3
TABLolar LİSTESİ	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ	v
KISALTMALAR	vi
YÖNETİCİ ÖZETİ	vii
GİRİŞ	1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ	2
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Kayıtlı İşsiz.....	4
Açık İşler	6
İşe Yerleştirmeler.....	8
Mesleki Eğitim Faaliyetleri.....	9
İşsizlik Ödeneği	11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	15
İşyeri Verileri.....	15
Mevcut İstihdam.....	24
AÇIK İŞLER.....	30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	49
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	56
SONUÇ	633
KAYNAKÇA	677
EKLER	688
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU	688
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI	766
EK 3: TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ.....	78

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013).....	2
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015).....	5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)	7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)	9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015).....	10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)	11
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015).....	12
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları	15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	22
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	25
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	27
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı.....	28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı	31
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı.....	32
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi.....	36
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı	38
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi	39
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması.....	41
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı	42
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları.....	42
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı.....	43
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi.....	45
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	46
Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması	47
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	48
Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler.....	49
Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	51
Tablo 29: En Fazla Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	53
Tablo 30: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri.....	55
Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri	56
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	57
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi.....	58
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi.....	59
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)	3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)	4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)	6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)	8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı	16
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı	17
Şekil 7: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı.....	18
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı.....	18
Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı	19
Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı	20
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı.....	21
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	21
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu.....	24
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları	26
Şekil 15: Açık İş Olan İşyeri Oranı.....	30
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları	33
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları.....	33
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	34
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	35
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	35
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı.....	37
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	38
Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı	40
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı	50
Şekil 25: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı.....	50
Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı	52
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	53
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri	54
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO	61
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri	611

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Edirne ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 54,3; İstihdam Oranı yüzde 50,1 ve İşsizlik Oranı yüzde 7,8 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Edirne ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır. İşsizlik oranı bakımından da Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Edirne ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 10 bin 695'tir. Bu sayının yüzde 53,7'si kadınlardan, yüzde 46,3'ü de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Edirne ilinde 11 bin 339 kişilik açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Makineci (Dikiş) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 4 bin 486 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 42,4'ünü kadınlar, yüzde 57,6'sını ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi (Genel) olmuştur. Edirne İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 70,1'i bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Edirne İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 288 olup 251 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Edirne ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 14 bin 576 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 8 bin 416 çalışan erkeklerden, 6 bin 160 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 37,9'u, kadınların ise yüzde 64'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 56,5 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 123 çalışan bulunmaktadır. Edirne ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Nitelik gerektirmeyen mesleklerdir.

Edirne ilinde açık iş oranı yüzde 1,44 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Edirne ili açık iş oranı bakımından 0,06 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,4 ile Su Temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörüdür. Edirne ilinde açık işlerin

meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 67,7'dir. Ayrıca açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 2,3 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubudur. Edirne ilinde en fazla açık iş olan ilk beş meslek; Makineci (Dikiş), Kasiyer, Paketleme makinesi operatörü (Peynir), Garson (Servis elemanı), Ütücüdür. İl genelinde açık işlerin yüzde 68,1'i için Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işlerin arama sürelerinde Türkiye genelinin üstünde bir oran olan yüzde 92,5 ile 0-30 gün arasında aranmaktadır. Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında ilk sırada yüzde 89,1 ile İŞKUR aracılığı arama kanalı tercih edilmiştir. Açık işlerde talep edilen beceri düzeylerinde ilk sırada Fiziki ve bedensel yeterlilik yer almaktadır.

Edirne ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 100'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Edirne ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 46,6'sı söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Edirne ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla İplik eğirme operatörü ve Garson (Servis elemanı) meslekleri takip etmektedir. Edirne ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7'si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Edirne ilinde işverenlerin yüzde 18,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli ile yakın olup yüzde 3,9 olarak öngörülmüştür. Sektörlere göre istihdam beklentileri incelendiğinde en yüksek oranda atış bekleyen yüzde 66,7 ile Bilgi ve iletişim sektörüdür. Gelecek dönem istihdam beklentileri meslek gruplarına göre dağılımında ilk sırada yüzde 54,3 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. En fazla istihdam artışı beklenen ilk üç meslek sırasıyla; Makineci (Dikiş), Madenci (Genel) ve Garson (Servis elemanı) meslekleridir.

GİRİŞ

Edirne İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Edirne İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İşKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye’de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İşKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye’de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İşKUR’u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürölmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Edirne ilinde 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İşKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Edirne ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmalarının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşılarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasaların etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Tekirdağ, Edirne, Kırklareli TR21 bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Edirne ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2009-2013)

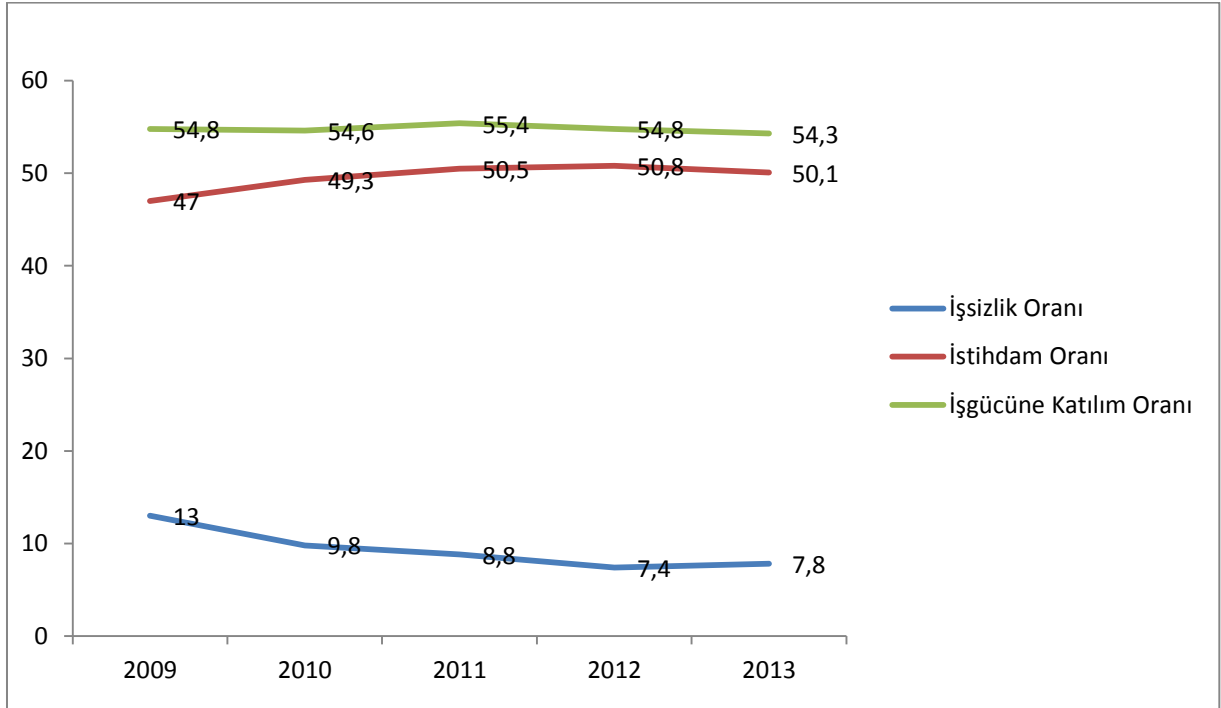
Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2009	54,8	13	47
2010	54,6	9,8	49,3
2011	55,4	8,8	50,5
2012	54,8	7,4	50,8
2013	54,3	7,8	50,1

Kaynak: TÜİK

Tablo 1’de Edirne ili için TÜİK’in yayımlamış olduğu temel işgücü göstergelerinden işgücüne katılma oranı, istihdam ve işsizlik oranlarına yer verilmiştir. İşgücüne katılma oranı, istihdam edilenler ve işsizlerden oluşan işgücünün çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Bir

ülkede işgücüne katılma oranının yükselmesi, çalışma çağındaki nüfus içerisindeki daha çok kişinin işgücü piyasasında bulunması ve atıl durumda olan işgücünün istihdam olma şansının artması anlamına gelmektedir. İstihdam oranı ise istihdam edilenlerin çalışma çağındaki nüfusa; işsizlik oranı da işsizlerin işgücüne oranlanması suretiyle hesaplanmaktadır. Yalnız işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranları tek başına bir anlam ifade etmemekte, tüm bu oranlar eğitim durumu, cinsiyet, medeni hal, sahip olunan beceriler, sektörün durumu gibi faktörlerle beraber analize dahil edilmelidir.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Kaynak: TÜİK

İl düzeyinde temel işgücü göstergelerinde 2009 yılı ile 2013 yıllarına ait verileri bulunmaktadır. Edirne ili için Şekil 1'deki eğilimler incelenecek olursa; 2008 küresel krizinden sonra işsizlik oranlarındaki artışın ve istihdam oranlarında azalışın 2009 yılından başlayarak 2012 yılına kadar olumlu bir seyir eğiliminde olduğu görülmektedir. İşgücüne katılma oranında ise 2010 yılında 2009 yılına göre 0,2 puanlık bir azalış gerçekleşmiştir. Özellikle kriz dönemlerinde işgücüne katılma oranlarındaki azalışın sebebi iş bulma umudunu yitiren işgücünün iş aramaktan vazgeçerek işgücü piyasası dışında kalmasıdır. 2009 yılındaki bu olumsuz şartlar 2010 yılında bertaraf edilmeye başlanmış gözükmemektedir. Zira 2010 yılında işsizlik oranı 3,2 puan azalmıştır. İstihdam oranındaki 2010, 2011 ve 2012 yıllarında artış eğiliminden sonra 2013 yılında yarım puanlık azalış olmuştur. 2013 yılında Türkiye'de istihdam oranı ise yüzde 43,9 olarak gerçekleşmiş olup, Edirne ili 6,2 puanlık bir farkla bu oranın oldukça üstünde bulunmaktadır.

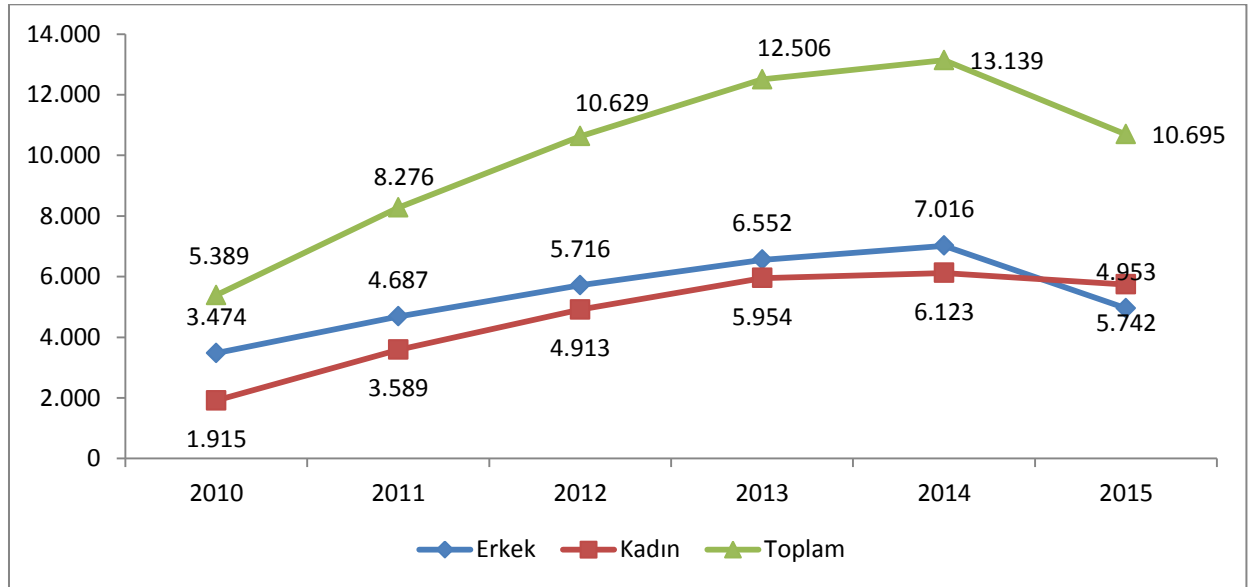
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemlerde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Edirne ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Edirne ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 5 bin 389 kişinin 3 bin 474'ü erkeklerden, geri kalan bin 915 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 10 bin 695 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında bin 915 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2015 yılında yüzde 200 oranında artışla 5 bin 742'ye yükselmiştir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere nazaran daha fazla yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de aslında daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Edirne işgücü piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.130
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.160
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	602
BÜRO MEMURU (GENEL)	462
SATIŞ DANIŞMANI	394
MAKİNECİ (DİKİŞ)	352
SEKRETER	242
BULAŞIKÇI (STEVAR)	221
ÖN MUHASEBECİ	191
GARSON (SERVİS ELEMANI)	187
Diğer Meslekler	4.754
Toplam	10.695

Kaynak: İŞKUR

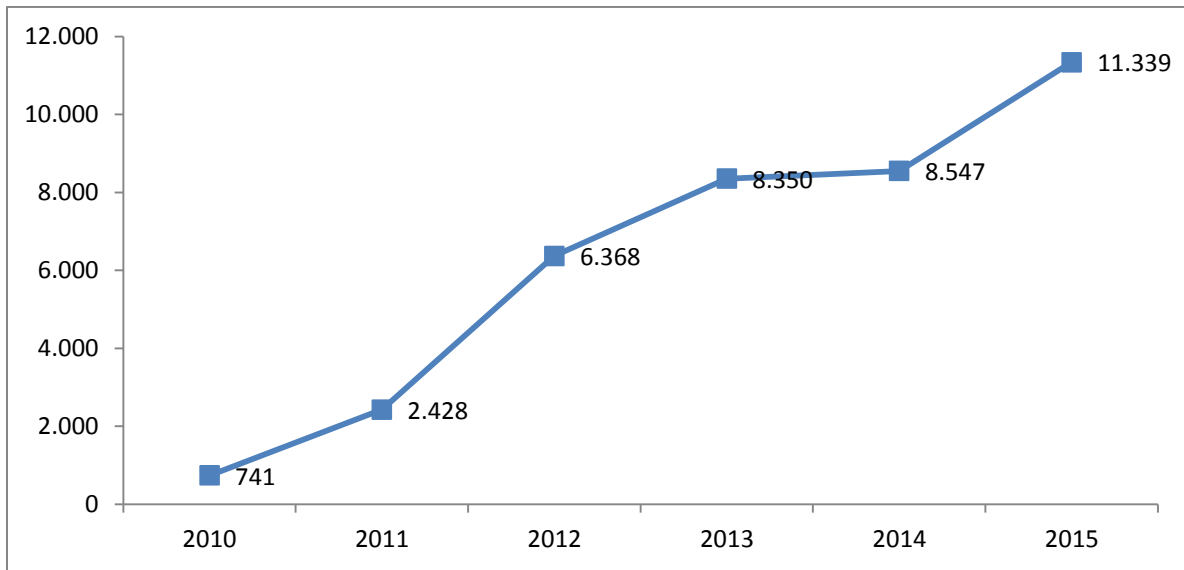
Tablo 2'de Edirne ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Edirne ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 130 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (Temizlik) gibi nitelik gerektirmeyen meslekler takip etmiştir. Bu meslekleri de daha sonra Büro Memuru (Genel), Satış Danışmanı, Makineci (Dikiş), Sekreter, Bulaşıkçı Ön Muhasebeci ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri izlemiştir. Edirne ilinde işsiz olarak kayıt olan kişiler içerisinde ilk 10 meslek bakıldığında Edirne ilinde hizmet sektörünün ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Edirne ilinde Kuruma kayıtlı 10 bin 695 işsiz bulunmaktadır. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımında 872 farklı meslekte kayıt bulunmaktadır. En fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin toplam meslekler içindeki ağırlığı yüzde 55,6'dır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 741 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılına gelindiğinde 11 bin 339 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının ve İŞKUR hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerinin artışı yer almaktadır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
MAKİNECİ (DİKİŞ)	2.519
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.788
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	851
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	624
SATIŞ DANIŞMANI	521
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	457
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	450
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	381
GARSON (SERVİS ELEMANI)	379
BATTANIYE/NEVRESİM KATLAMA İŞÇİSİ	325
Diğer Meslekler	3.044
Toplam	11.339

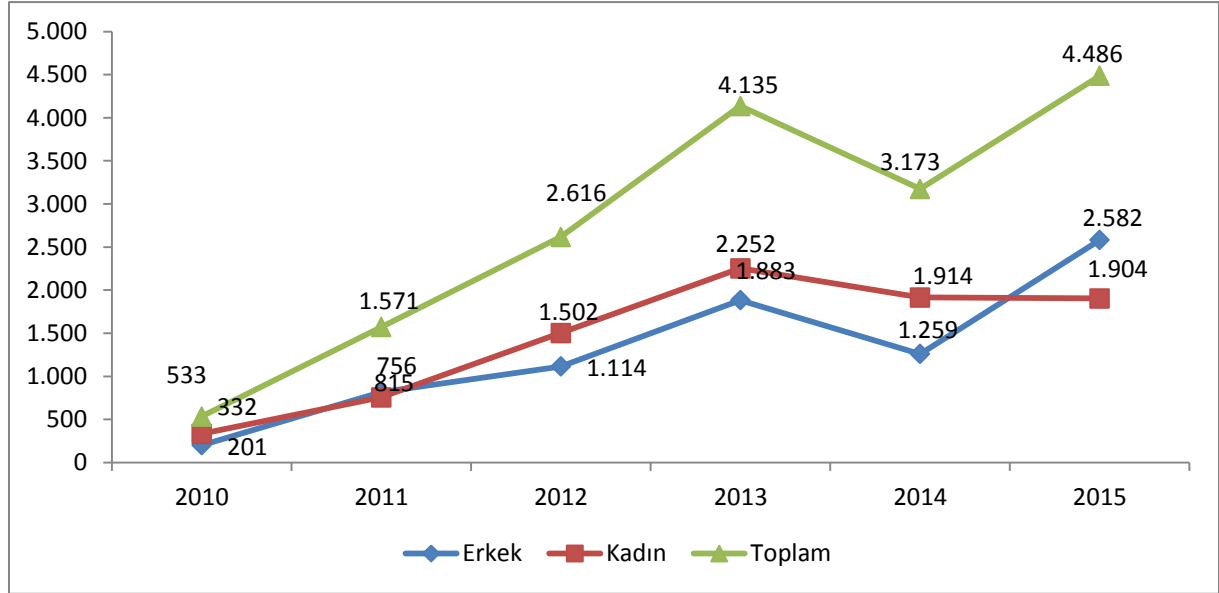
Kaynak: İŞKUR

Edirne ilinde 2015 yılında 11 bin 339 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Mesleklere göre açık işlerin dağılımında ilk 10 mesleğin toplam içindeki payı yüzde 73,2'dir ve toplam 266 farklı meslekte açık iş alınmıştır. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımından farklı bir meslek dağılımı söz konusudur. İlk sırada yüzde 22,2 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer alırken 2. Sırada Beden İşçisi (Genel) ve 3. Sırada Temizlik Görevlisi meslekleri yer almaktadır. Dördüncü sıradan itibaren Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımından tamamen farklılık gösteren Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Güvenlik Görevlisi, İplik Eğirme Operatörü, Garson (Servis Elemanı) ve Battaniye/Nevresim Katlama İşçisi meslekleri yer almıştır.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Edirne ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da 2014 yılı haricinde artış eğilimi göze çarpmaktadır.

şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

Kaynak: İşKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 533 olan Edirne ilinde işe yerleştirilenlerin 332'si erkeklerden, geri kalan 201 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar özellikle 2014 yılında düşüş eğiliminde olmasına karşın daha sonra 2015 yılında artış göstermiştir. 2015 yılında Edirne ilinde 4 bin 486 kişi İşKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 47,6'sını erkekler, yüzde 42,4'ünü ise kadınlar oluşturmaktadır.

şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İşKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olmasa da fiili açık işleri mümkün olduğuunca Kuruma kazandırıp, İşKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.319
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	530
MAKİNECİ (DİKİŞ)	460
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	325
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	285
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	269
GARSON (SERVİS ELEMANI)	184
SATIŞ DANIŞMANI	141
MADENCİ (GENEL)	116
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	91
Diğer Meslekler	766
Toplam	4.486

Kaynak: İŞKUR

Edirne ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk sıralarda genellikle Makineci (Dikiş) mesleği öne çıkmıştır. Edirne ili için Makineci (Dikiş) mesleğinde; en fazla kayıtlı işsiz sıralamasında 6. Olmasına rağmen en fazla açık işin işverenler tarafından verilmesi doğal olarak kendisini işe yerleştirmede göstermiş olup 4 bin 486 işe yerleştirmenin 460'ı bu meslekte gerçekleşmiştir. Mesleklere göre işe yerleştirme sıralamasında ilk 2 sırada ise Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri yer almaktadır. Mesleklere göre işe yerleştirme dağılımını genel olarak değerlendirdiğimizde 128 farklı meslekte 4 bin 486 kişilik işe yerleştirme yapıldığı ve en fazla işe yerleştirme yapılan ilk 10 mesleğin toplam içindeki ağırlığının yüzde 83 olduğu görülmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına

programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Edirne ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	88	1.678	223	707	7	175	318	2.560	128	2.969
2014	37	753	59	306	6	155	102	1.214	56	922
2013	26	591	101	495	7	180	134	1.266	49	611
2012	60	1.323	35	155	2	50	97	1.528	75	721
2011	40	849	17	30	5	118	62	997	27	220
2010	59	1.064	-	-	4	80	63	1.144	38	195

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam 318 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 2 bin 560 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 63 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının 318'lere çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı bin 144 iken 2015 yılında 2 bin 560 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında işbaşı eğitim programından hiç kimsenin faydalanmadığı görülmekteyken, 2015 yılında 223 program açılmış ve 707 kişi işbaşı eğitim programlarından katılımcı olarak yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 88 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 678 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında 4 program düzenlenmişken bu sayı 2015 yılında 7'ye yükselmiş ve katılımcı sayıları da 80'den 175'e yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

Toplum yararına programlar dahilinde ise 2015 yılında 128 program düzenlenmiş olup bu programlardan 2 bin 969 kişi faydalanmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Edirne ilinde 2015 yılında toplam 4 bin 66 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 2 bin 363'ü işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
2015	4.066	2.363
2014	3.645	2.073
2013	3.322	2.010
2012	2.336	1.540
2011	1.887	1.405
2010	1.671	1.376

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	434
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	134
SATIŞ DANIŞMANI	97
BÜRO MEMURU (GENEL)	75
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	70
MAKİNECİ (DİKİŞ)	61
MADENCİ (GENEL)	59
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	47
ÖN MUHASEBECİ	45
SEKRETER	43
Diğer Meslekler	1.298
Toplam	2.363

Kaynak: İŞKUR

Edirne ili işgücü piyasası içinde Makineci (Dikiş) mesleği alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde ilk sıralarda yer almıştı. işsizlik ödeneği almaya hak kazananlarda Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı, Büro Memuru (Genel), Şoför-Yük Taşıma, Makineci (Dikiş), Madenci (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Ön Muhasebeci ve Sekreter meslekleri sıralanmaktadır. Tablo 7’den anlaşılabacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklinde-dir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İşKUR dışında da diğeri kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğı Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünölen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Edirne ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Edirne ilinde 258 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 14 bin 576 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Edirne ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Edirne ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

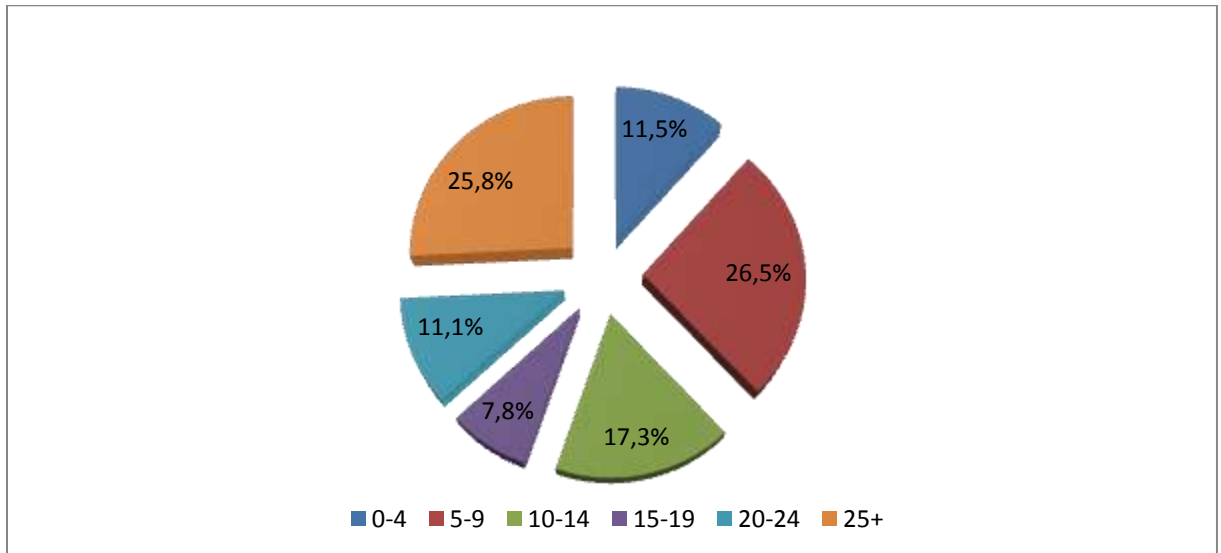
Sektörler	İşyeri Sayısı
Toptan ve perakende ticaret	84
İmalat	58
İnşaat	34
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11
Eğitim	9
Diğer hizmet faaliyetleri	8
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Ulaştırma ve depolama	7
Madencilik ve taş ocaklığı	6
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5
Bilgi ve iletişim	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	258

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde Ticaret ve İmalat sektörlerinin önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Edirne ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 32,6'sı Ticaret, yüzde 22,5'i İmalat sektöründe yer almaktadır. Arz verileri incelenirken kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme verilerinde Ticaret ve İmalat sektörlerinin Edirne ili için önemi ortaya çıkmıştır. Diğer bir ifadeyle Ticaret ve İmalat sektörleri Edirne ili için önde gelen bir sektörler durumundadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Ticaret ve İmalat sektörlerinde bulunan işyerlerinin oranları ile Edirne ilinde Ticaret ve İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranları benzerlik göstermektedir. Ticaret ve İmalat sektörlerinden sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 13,2'si bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 17,1 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Edirne ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 3 işyerinden iki tanesi Ticaret, İmalat veya İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Su Temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır. Daha sonra ise Bilgi ve iletişim sektörü 3 işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Edirne ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

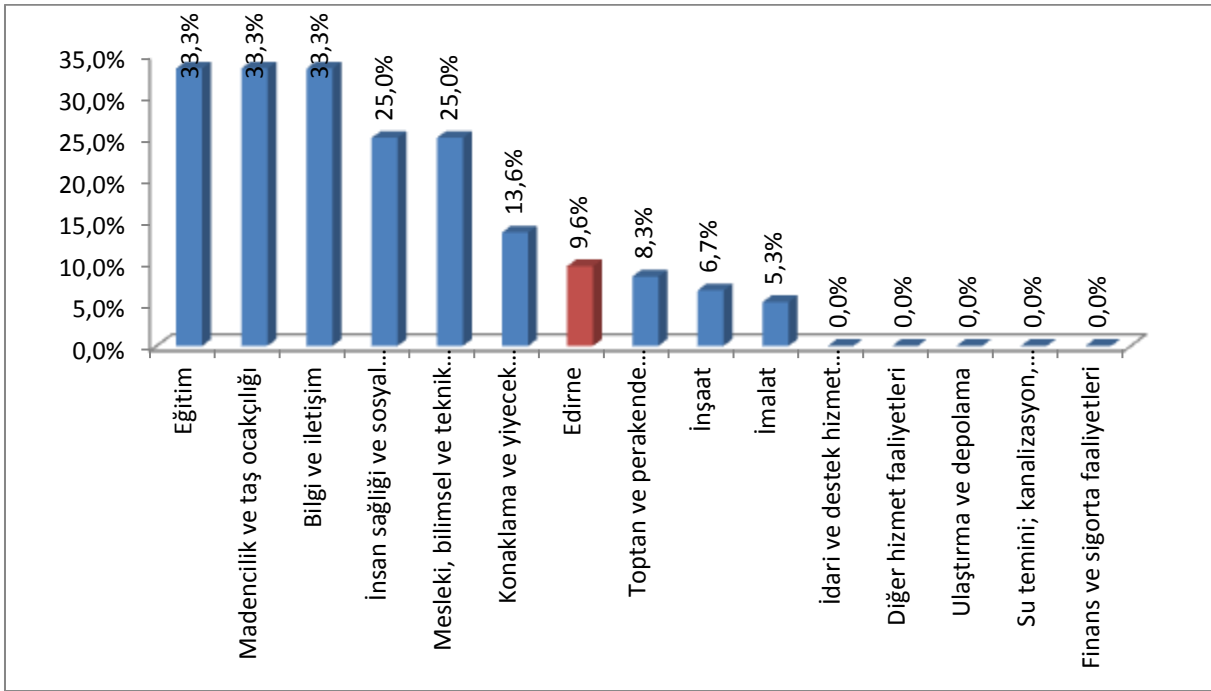
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Edirne ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 26,5'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 25+ yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 25,8'dir. Yaklaşık her 3 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

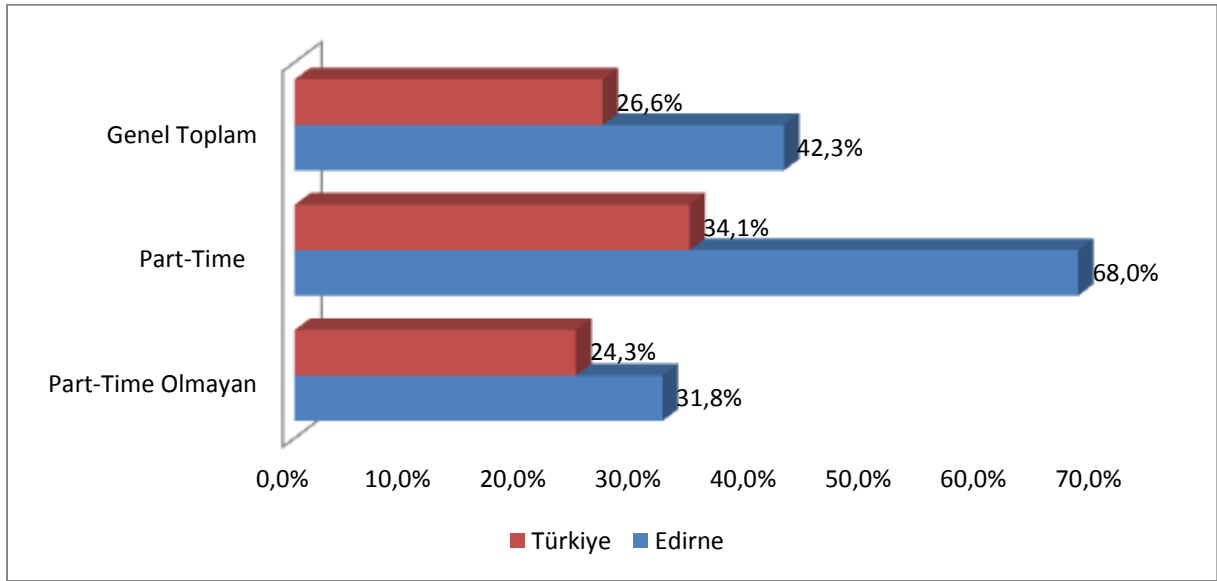

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde Eğitim, Maden ve Taş Ocaklığı ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde yer alan işyerleri yüzde 33,3 oran ile part-time çalışanı olan işyerlerinin dağılımında ilk sırada yer almaktadır. Edirne ili genelinde bu oran yüzde 9,6 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 38,2 ile birinci sırada yer almıştır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Edirne ilinde oranı ise yüzde 25. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmektedir. Grafiğin son sıralarında yer alan sektörler baktığımızda ise bu sektörlerin part-time çalışmaya yapmaya çok uygun sektörler olmadığı görülmektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7’de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

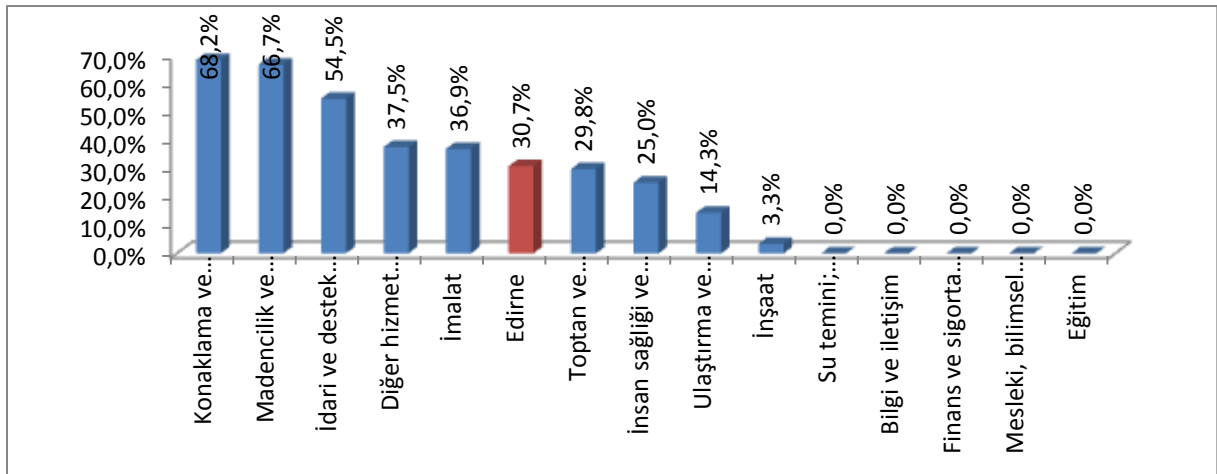
Şekil 7: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Edirne ilinde bu oran yüzde 42,3 ile Türkiye genelinin çok üzerinde gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Edirne ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 68 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 31,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır. Edirne ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye genelinin tersi bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

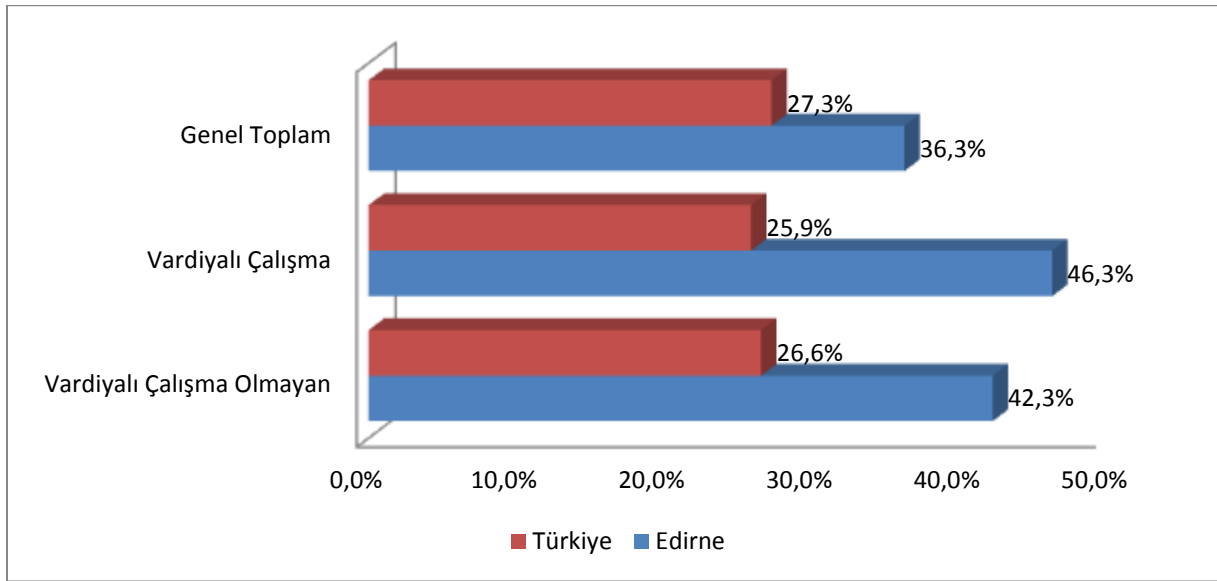
Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde işyerlerinin yüzde 30,7'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Edirne ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan

işyeri Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe yer almaktadır. Su temini, Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Eğitim sektörleri ise vardiyalı çalışma yapılmayan sektörlerdir. Bu sektörlerde vardiyalı çalışma olmamasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Edirne ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Madencilik ve taş ocaklığı, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İmalat sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

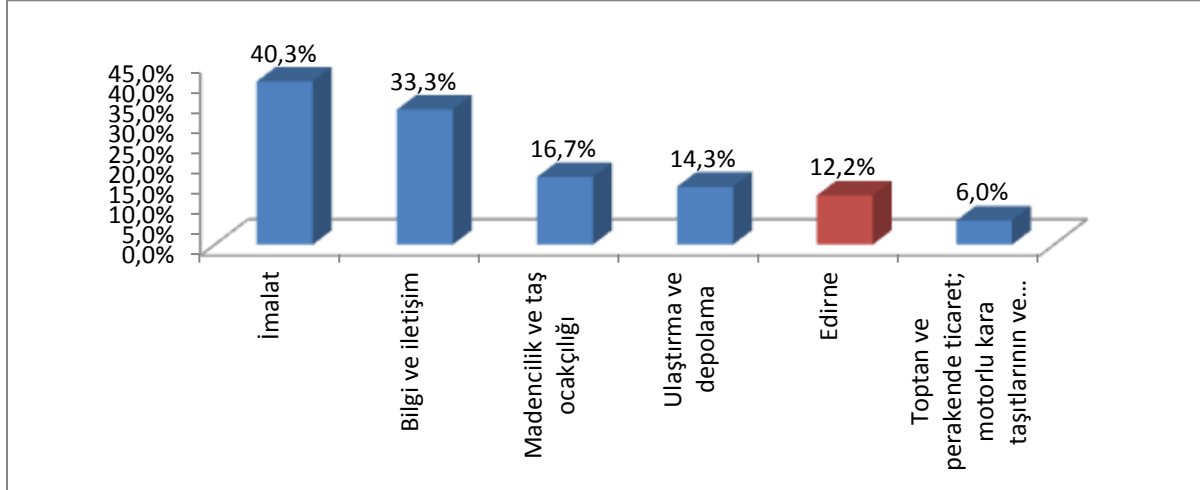
Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır anlayışı hakim görünürken Edirne ilinde bunun tersi bir durum söz konusudur. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihi bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'daki dağılımı incelemek gerekirse, Edirne ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha az iken Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 46,3'ü kadın, yüzde 53,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 42,3'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Edirne ilinde çok daha fazla belirgindir.

Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

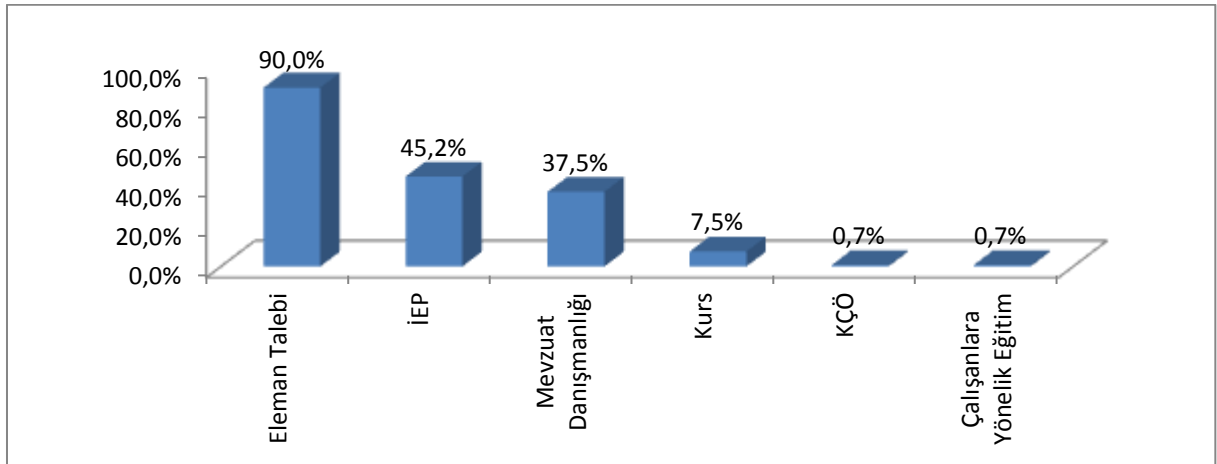

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde 17 sektörden 5 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İlk sırada yer alan İmalat sektöründe, işyerlerinin yüzde 40,3'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 33,3 ile Bilgi ve iletişim sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Edirne ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,2'si ihracat yapmakta ve Edirne ilinde olduğu gibi ilk sektör olarak yüzde 55 ile İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce İmalat sektörünün Edirne ili için söylenen, öncü sektör olma hususu akıllara gelmektedir. Edirne ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

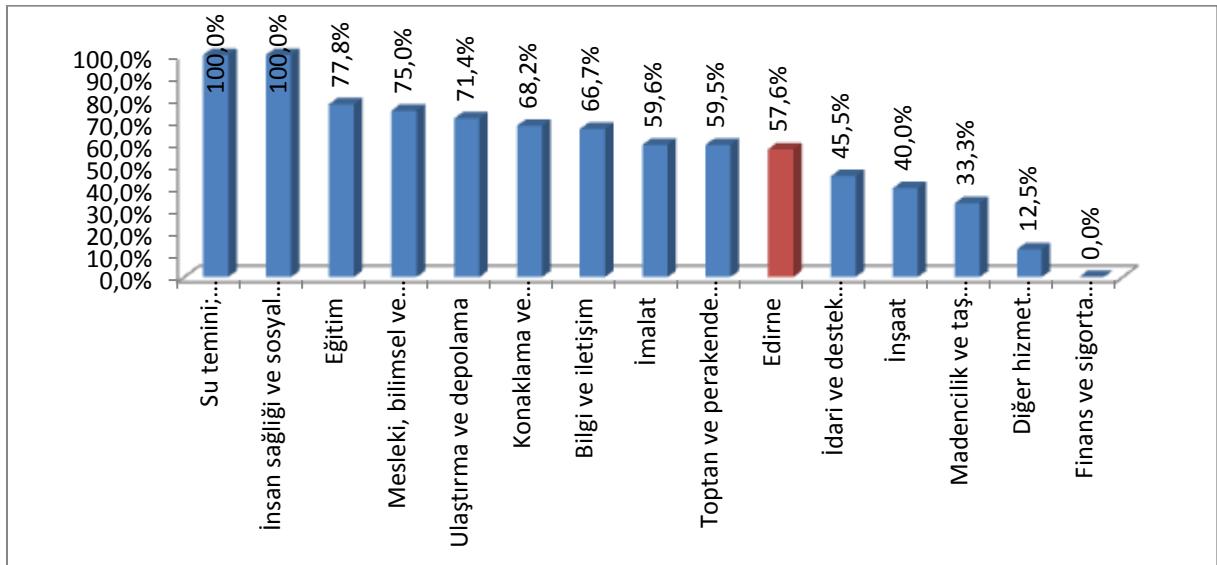

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 57,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9 olarak gerçekleşerek, bu oran Edirne ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise İŞKUR'dan en çok eleman talebi noktasında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 90'ını İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlarken yüzde 45,2'si İEP ve yüzde 37,5'i mevzuat danışmanlığı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Özellikle son dönemlerde işverenlerin işbaşı eğitim programlarına olan ilgisi Edirne ilinde yüzde 45,2 oranında kendisini göstermiştir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12’de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Edirne ilinde Su temini ve İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Yine bu sektörlerde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca sadece Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeki işyerleri İŞKUR hizmetlerinden faydalanmamıştır.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	0,0%	91,2%	41,2%	2,9%	23,5%	44,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	83,3%	58,3%	0,0%	0,0%	25,0%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	92,0%	42,0%	0,0%	4,0%	34,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	46,7%	0,0%	0,0%	20,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	33,3%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	60,0%	0,0%	0,0%	60,0%
Eğitim	14,3%	71,4%	42,9%	0,0%	14,3%	42,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	87,5%	62,5%	0,0%	0,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	0,7%	90,0%	45,2%	0,7%	7,5%	37,5%

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde Su temini ve İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır. İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 87,5'i işbaşı eğitim programı hizmetinden, yüzde 62,5'i mevzuat danışmanlığı alanındaki hizmetinden faydalanmışlardır. Su temini, sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı mevzuat danışmanlığı hizmetinden faydalanmıştır. Ancak bu sektörlerde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

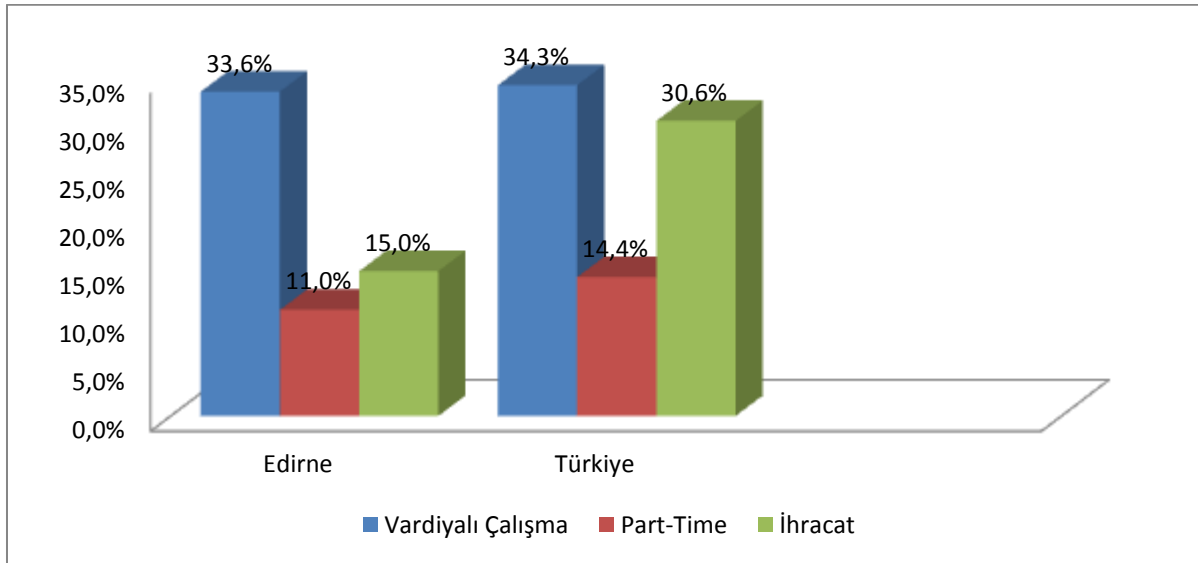
Çalışanlara yönelik mesleki eğitim faaliyetleri açısından değerlendirdiğimizde sadece Eğitim sektöründe yer alan işyerlerinin bu hizmetten faydalandığı ve faydalanma oranının yüzde 14,3 olduğu görülmektedir.

Eleman talebi hizmeti için Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işyerleri haricindeki tüm işyerlerinin İŞKUR'dan faydalandığı görülmektedir. Bütün işyerlerinin Eleman talebinden faydalandığı sektörler ise Diğer Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri, Su temini; Ulaştırma ve depolama sektörleri olmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde göze çarpan diğer bir husus sadece İmalat sektöründeki işyerleri İŞKUR'un Çalışanlara yönelik eğitim hizmeti haricinde bütün hizmetlerinden faydalanmışlardır. İmalat sektöründeki hizmetlerden faydalanan işyerlerinin yüzde 41,2'si işbaşı eğitim programından, yüzde 91,2'si eleman talebi, yüzde 44,1'imevzuat danışmanlığı, yüzde 23,5'i kurs ve yüzde 2,9'u KÇÖ olmak üzere İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlerle nazaran İmalat sektörü işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Edirne ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla İmalat sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Edirne ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Edirne ilinde ise bu oran yüzde 33,6 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Edirne ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 30,7'si vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Bu farklar part-time çalışma yapılan işyerleri için belirgin olmamakla birlikte ihracat yapma durumu için aynı husus söz konusu değildir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinde yararlanan işyerlerinin yüzde 30,6'sı ihracat yapmakta iken bu oran Edirne ilinde yüzde 15 seviyesindedir.

Mevcut İstihdam

Edirne ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Edirne ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 14 bin 576 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 8 bin 416 çalışan erkeklerden, 6 bin 160 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

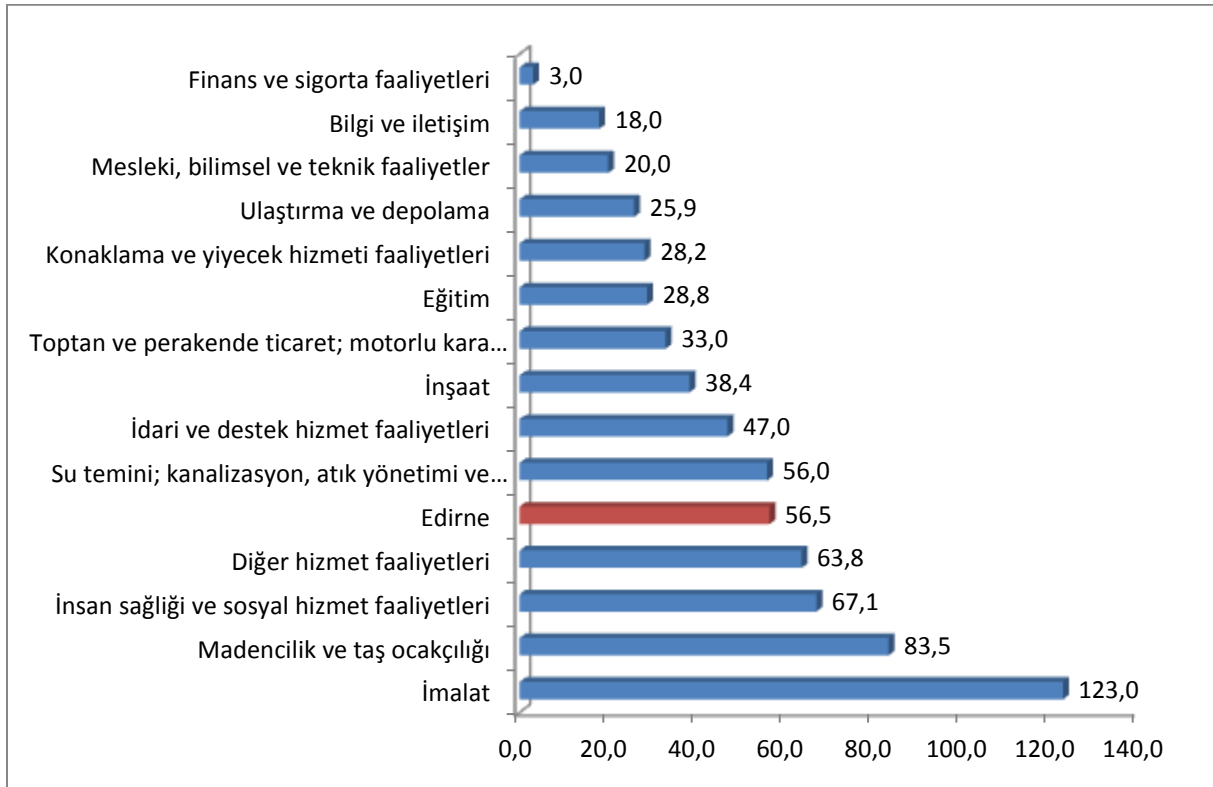
Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	459	42	501
İmalat	3.188	3.944	7.132
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	56	0	56
İnşaat	1.085	221	1.306
Toptan ve perakende ticaret	2.009	762	2.771
Ulaştırma ve depolama	170	11	181
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	401	248	649
Bilgi ve iletişim	45	9	54
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	2	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	75	25	100
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	345	172	517
Eğitim	122	137	259
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	183	354	537
Diğer hizmet faaliyetleri	277	233	510
Genel Toplam	8.416	6.160	14.576

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Edirne ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Edirne ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 37,8 oranında, kadınlarda ise yüzde 64 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Erkek ve kadınlarda geriye kalan yüzde 62,2'lik ve yüzde 67'lik oranlarda diğer sektörlerde çalışma durumu tespit edilmiştir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 48,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10 incelendiğinde İmalat, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Eğitim ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Edirne ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 56,5 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 123; ikinci sırada bulunan Madencilik ve taş ocaklığı sektöründe 83,5 kişi ve üçüncü sırada bulunan İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründe 67,1 kişi, dördüncü sırada ise Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe 63,8 kişi istihdam edilmektedir. Bu dört sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektörünün Edirne ili için en yüksek istihdamı barındıran bir sektör olduğu daha önce ifade edilmişti. İmalat sektöründeki işyeri sayısının diğer sektörler nazaran daha fazla olması rağmen ortalama çalışan sayısı sıralamasında da bu sektörün birinci sırada olması Edirne ili işgücü piyasası bağlamında başat sektör olmasından kaynaklanmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	622	465	1.087
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1.073	428	1.501
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1.365	768	2.133
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	35	0	35
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	445	466	911
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1.013	663	1.677
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARD. PROF. MESLEK MENS.	640	133	773
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	3.047	3.201	6.249
YÖNETİCİLER	175	35	210
Genel Toplam	8.416	6.160	14.576

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 42,9'u, erkek çalışanların yüzde 36,2'si ve kadın çalışanların yüzde 52'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu yer almakta ve yüzde 14,6 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubunda çalışanlar incelendiğinde ise; yüzde 82,8 oranında erkeklerin, yüzde 17,2 oranında ise kadınların olduğu görülmektedir.

Kadın çalışanların yoğun olduğu meslek gruplarını değerlendirdiğimizde ise çalışanların genellikle İmalat sektöründe istihdam edildiği Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda kadın çalışanlar yüzde 51,2 ile ilk sırada yer alırken ikinci sırada yüzde 51,1 oran ile profesyonel meslek mensupları yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Edirne ilinin sosyo-ekonomik yapısında ve coğrafi konum itibarıyla ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	714	922	1.636
5-9	1.790	1.216	3.006
10-14	934	417	1.351
15-19	435	82	517
20-24	711	200	911
25+	3.832	3.322	7.154
Genel Toplam	8.416	6.160	14.576

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12’de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı 25+ olan işyerlerinde çalışan sayısının toplam çalışan sayısı içindeki payının yüzde 49,1 olmasıdır. Diğer bir ifadeyle Edirne ilinde her iki çalışandan birisi 25+ yaşında olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Bu durum bize Edirne ilinin işgücü piyasası hakkında oldukça önemli bilgiler vermektedir.

Yaşı 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 56,4’ü kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 40,5; 10-14 yaş için yüzde 30,9; 15-19 yaş için yüzde 15,9, 20-24 yaş arasında olan işyerlerinde kadınların oranı yüzde 22 olarak gerçekleşmiştir.

25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı yüzde 22,5’tir. Ancak toplam işyerleri içindeki payı az olmasına rağmen toplam çalışanların yüzde 49,1’i 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde istihdam edilmektedir.

Tablo 13’de ise Edirne ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Genel çalışanlar arasında ilk sırada yüzde 20,4 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Genel çalışanlarda ilk on mesleğin toplam içindeki ağırlığı ise yüzde 44,8’dir. Kadın çalışanlarda ilk sırada, genelde olduğu gibi fakat çok daha yüksek bir oran olan yüzde 43 ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Erkek çalışanlarda ise durum biraz farklılık göstermektedir. İlk sırada yüzde 5,9 ile Şoför-Yük taşıma mesleği yer almaktadır.

Erkek çalışanların genel dağılımında çok büyük farklar olmamasına karşın kadın çalışanların dağılımındaki Makineci (Dikiş) mesleğinin yaratmış olduğu büyük bir farklılık göze çarpmaktadır. Bu

büyük farklılığın en önemli sebebi öncü sektör olan İmalat sektöründe çalışan kadınların genellikle Makineci (Dikiş) mesleğinde istihdam ediliyor olmasıdır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Sıra	Erkek	Kadın	Genel
1	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	MAKİNECİ (DİKİŞ)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
2	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
3	MAKİNECİ (DİKİŞ)	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)
4	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
5	BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)	BÜRO MEMURU (GENEL)
6	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	KESİMHANE İŞÇİSİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
7	TUĞLA İMAL İŞÇİSİ	İPLİK TEMİZLEME İŞÇİSİ	SATIŞ DANIŞMANI
8	ÜTÜCÜ	BULAŞIKÇI (STEWARD)	ÜTÜCÜ
9	GARSON (SERVİS ELEMANI)	MUHASEBECİ	KESİMHANE İŞÇİSİ
10	SATIŞ DANIŞMANI	KASİYER	GARSON (SERVİS ELEMANI)

Kaynak: İPA 2016

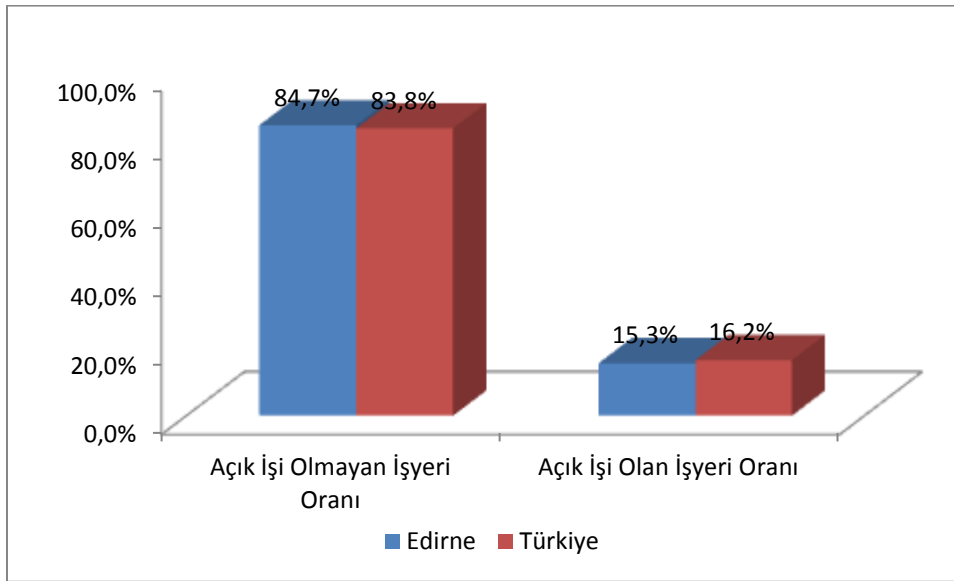
Toplam çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran ikinci meslek Temizlik görevlisi hem kadın çalışanlarda hem erkek çalışanlarda ikinci sırada yer almaktadır. Tablonun üçüncü satırını genel olarak değerlendirdiğimizde genelde İplik eğirme operatörü mesleği yer alırken kadınlarda Konfeksiyon işçisi erkeklerde ise Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İş Olan İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 15,3'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre düşük olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Edirne ilinde 40 işyerinden 213 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı
İmalat	143
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2
İnşaat	2
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	42
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10
Bilgi ve iletişim	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Genel Toplam	213

Kaynak: İPA 2016

Edirne ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda da Kurum verilerinde olduğu gibi İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 213 kişilik açık işin yüzde 67,1'ine tekabül eden 143 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir. Açık işlerde ilk üç sıradaki sektörlerin toplam içindeki ağırlığı yüzde 91,5'tir

Tablo 15'te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
Madencilik ve taş ocaklığı	0,0%	0,0%
İmalat	2,0%	22,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3,4%	100,0%
İnşaat	0,2%	3,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1,5%	19,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,6%	13,6%
Bilgi ve iletişim	1,8%	33,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,8%	9,1%
Eğitim	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,5%	25,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,2%	12,5%
Genel Toplam	1,44%	15,3%

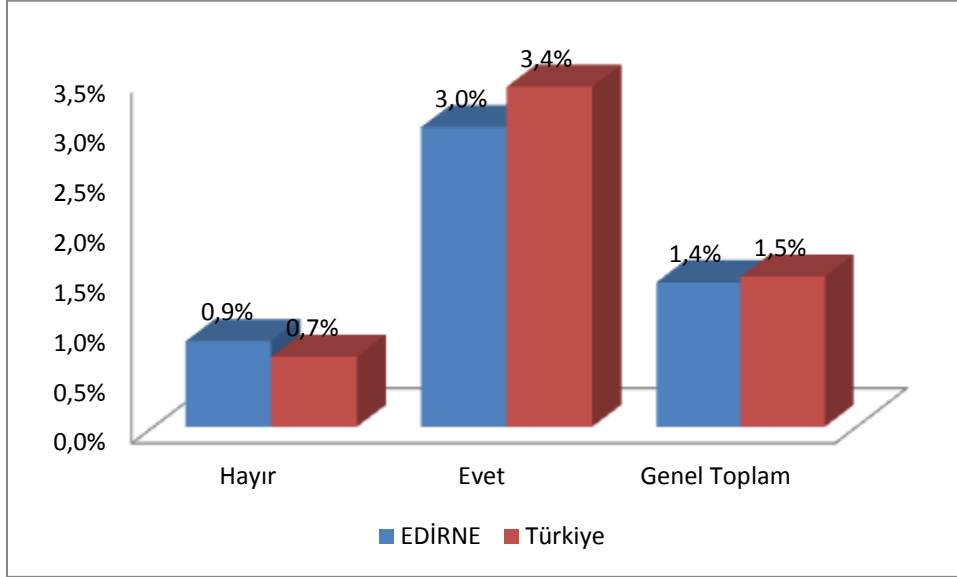
Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'ten de görüleceği üzere Edirne ilinde açık iş oranı yüzde 1,44 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Edirne ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98,6 kişilik dolu kadronun yanında 1,4 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,4 ile Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki her işyerinde açık iş bulunmaktadır. Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörünü yüzde 33,3 ile Bilgi ve İletişim sektörü ve yüzde 25

ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Bir diğer ifadeyle Bilgi ve iletişim sektöründe her 3 işyerinden, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise her 4 işyerinden 1’inde açık iş mevcuttur.

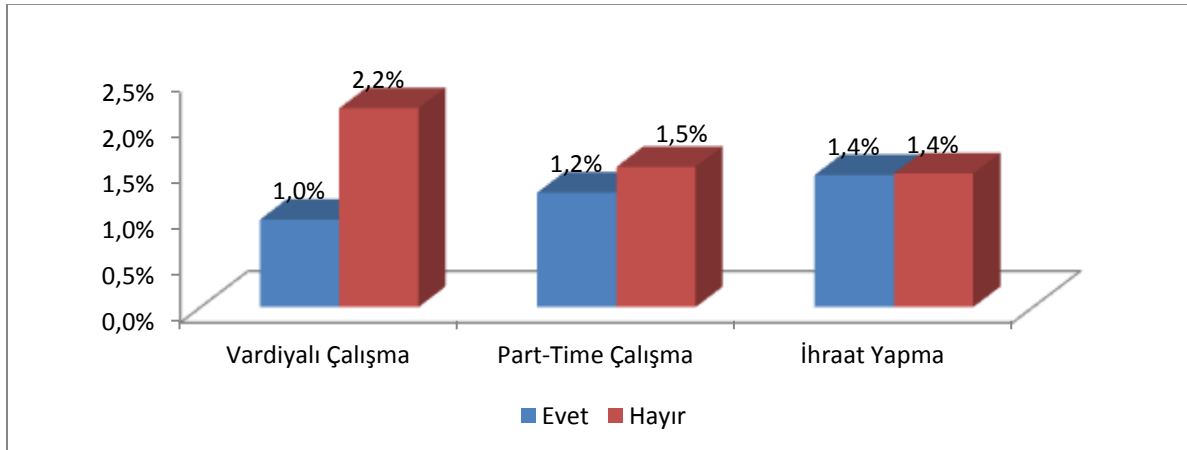
şekil 16: TGM Durumuna Göre Açık iş Oranları

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 3; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,9 olarak gerçekleşmiştir. Edirne ilinin bu oranları Türkiye ortalamasına benzer olduğu görülmektedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

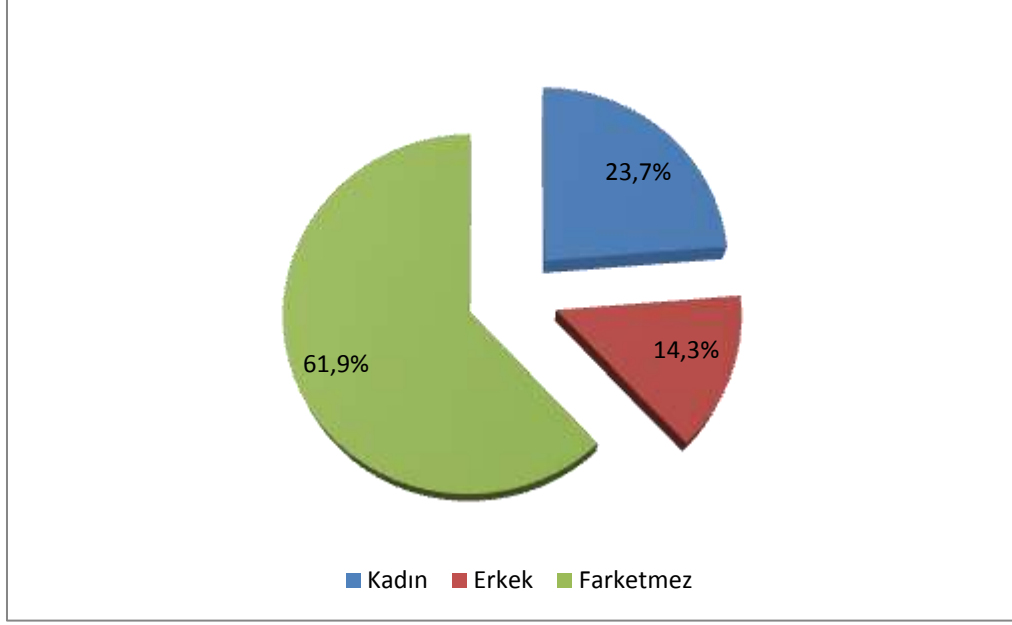
şekil 17: İhraat, Part Time alışma, Vardiyalı alışma Yapma Durumuna Göre Açık iş Oranları

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,2 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,2, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,5'tir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,4, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir.

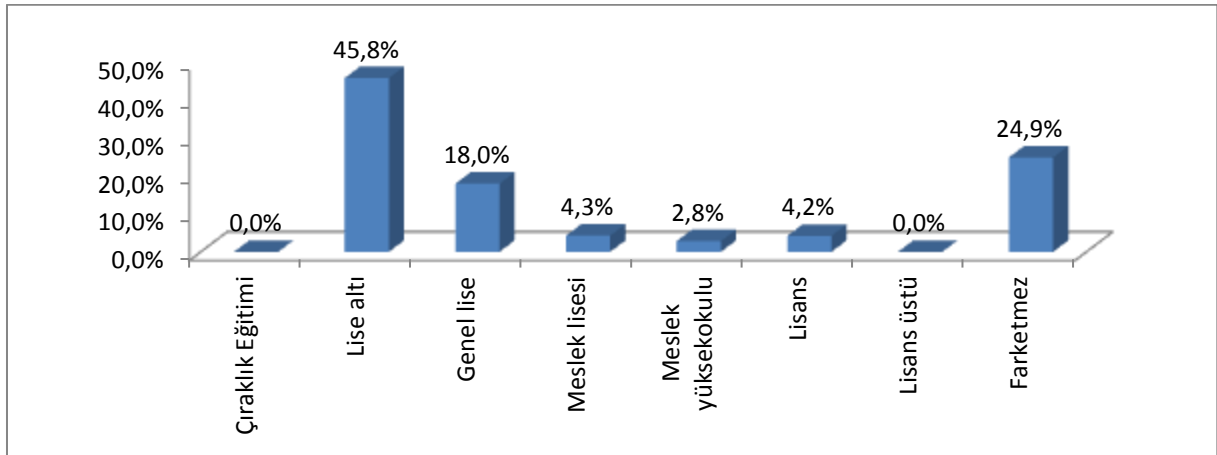
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18’de ise Edirne ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 61,9’unda işverenlerin belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise orta düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 23,7 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 14,3 oranında erkek işgücü istihdam etme eğiliminde bulunmuşlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

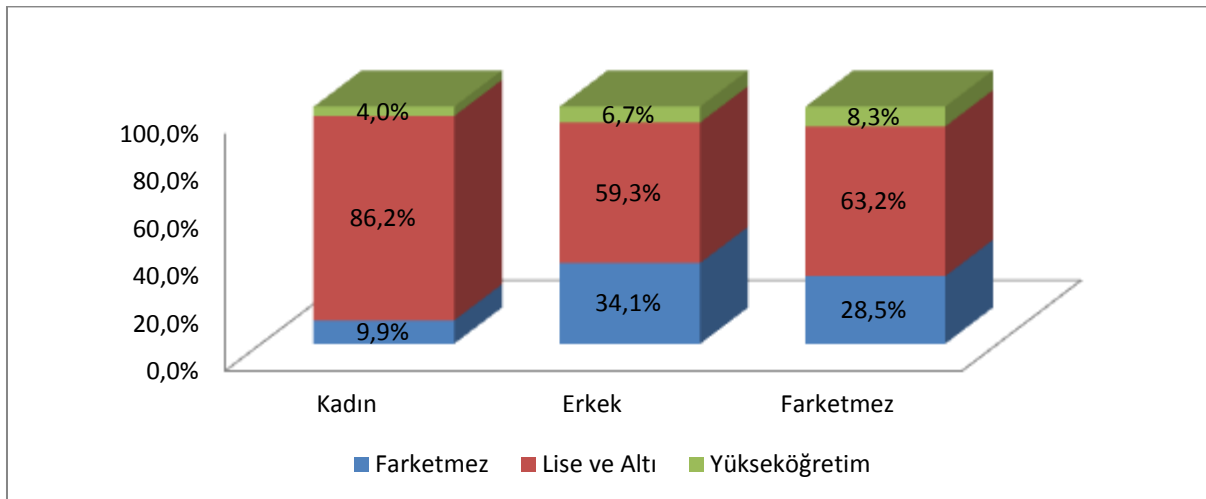

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Edirne ilindeki açık işlerin yüzde 45,8'inde işverenler asgari genel lise, lise altı işgücü talep etmiştir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise fark etmez seviyesi olarak görülmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak yüksek oranla talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiş, ayrıca yükseköğretim seviyesinde de

kadın işgücü için daha az talepte bulunulmuştur. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihinine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitilmiş işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki “beyaz yakalı” istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 16’da Edirne ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörler göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Fark etmez	Lise ve Altı	Yükseköğretim
İmalat	27,9%	70,0%	2,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	16,7%	76,2%	7,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20,0%	80,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	24,9%	68,1%	7,1%

Kaynak: İPA 2016

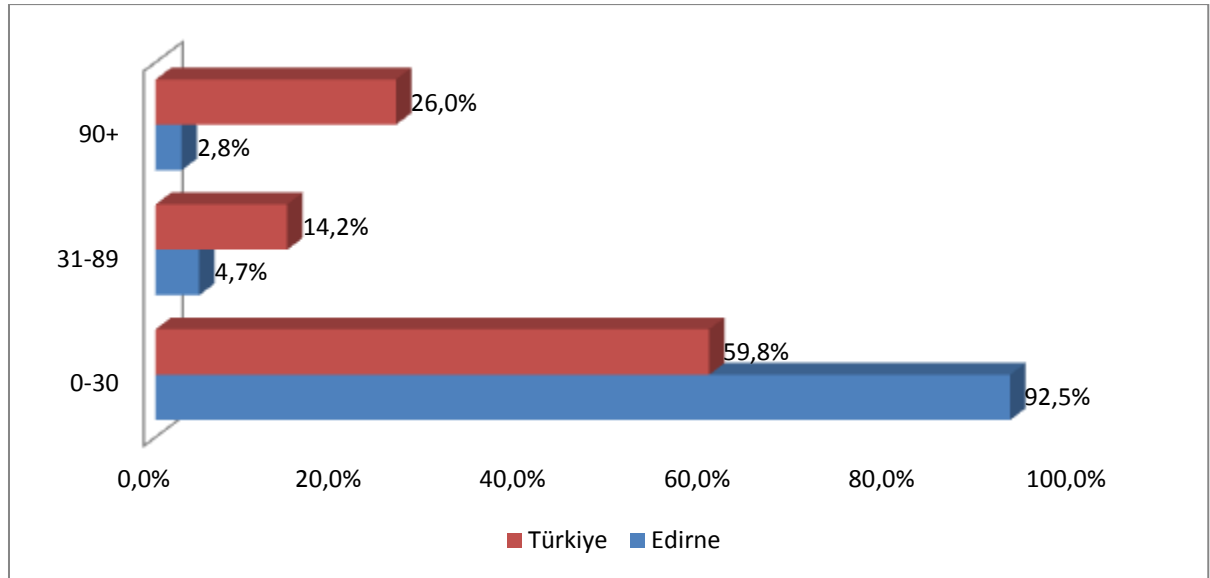
İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece bir sektör bulunmaktadır. Bu sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise Bilgi ve iletişim ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri

olmuştur. Diğer hizmet faaliyetleri ve inşaat sektörlerinde ise açık işlerin tamamında fark etmez seçeneği tercih edilmiştir.

Toptan ve Perakende Ticaret ve İmalat sektörlerinde diğer sektörlerle göre açık işlerin yüzdesel dağılımının daha dengeli olduğu göze çarpmaktadır. Bu sektörlerin Edirne ili işgücü piyasasına hakim sektörler olmasının da etkisiyle işgücü piyasasını şekillendirdikleri de düşünülebilir. Bu iki sektörde ağırlıklı olarak Lise ve altı seçeneğinin tercih edilmesi, aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; Bilgi ve İletişim, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

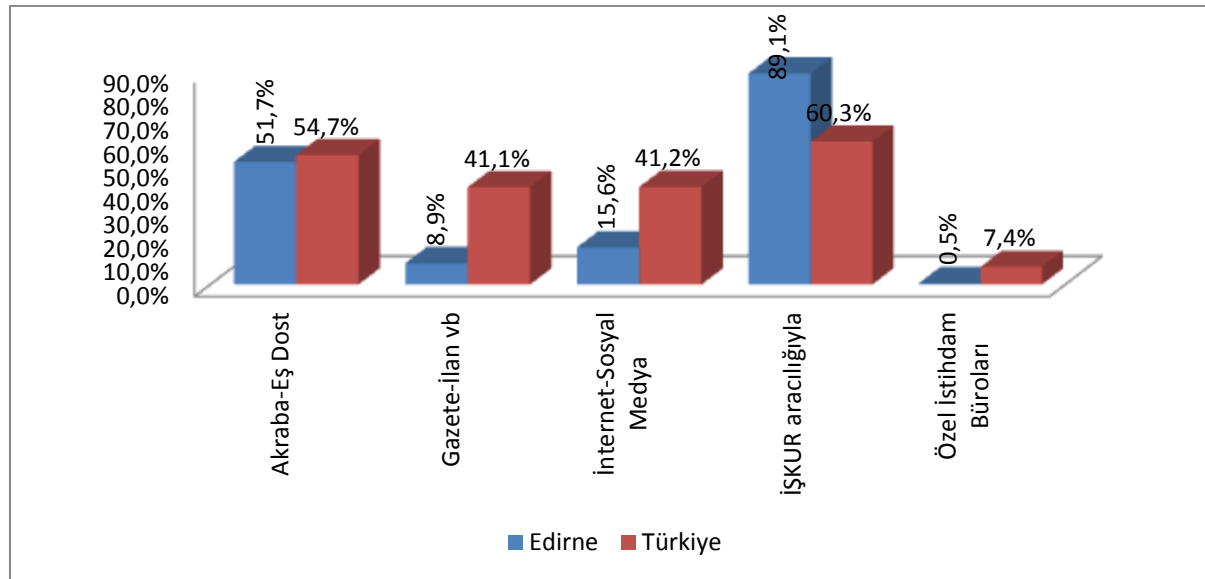
Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Edirne ilinde açık işlerin yüzde 92,5'i 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre daha yüksek tespit edilmiştir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 4,7'dir. Bu oran Türkiye geneline göre düşük gerçekleşmiş olup, 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında bu sefer Edirne'de gerçekleşen oran Türkiye geneline göre oldukça düşük kalmıştır. Yani Edirne ilinde açık işlerin Türkiye geneline göre çok daha kısa sürede karşılandığı söylenebilir.

Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Açık İş Arama Süresi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
0-30	100,0%	80,3%	92,4%	92,5%
31-89	0,0%	6,7%	6,1%	4,7%
90+	0,0%	13,1%	1,5%	2,8%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerde arama süresinde 0-30 gün yüzde 100 oranında gerçekleşmiştir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 80,3 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda 31-89 gün ve 90+ gün arasında açık iş arama süresi bulunmazken erkeklerde 31-89 gün yüzde 6,7 oranında, 90 gün ve daha fazla süredir aranan açık işlerde erkekler yüzde 13,1 oranındadır. Edirne ilinde alınan açık işlerde açık iş arama süresinin dağılımında kadınların ilk 30 günde sonuca ulaştığı görülmektedir.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22’de Edirne ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Edirne ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 89,1 gibi büyük bir oranı İŞKUR’a verilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 60,3 olarak gerçekleşmiştir. Edirne ilinde işverenler daha sonra yüzde 51,7 ile akraba eş dost arama kanalını kullanmıştır. İnternet-sosyal medya arama kanalı yüzde 15,6, Gazete ilan vb. Arama kanalı yüzde 8,9 oranlarında gerçekleşmiştir. Bu üç arama kanalı için Türkiye gerçekleştirmelerinin Edirne iline göre daha yüksek bir oranda olduğu görülmektedir. Edirne ili ile Türkiye geneli için genel bir değerlendirme yapıldığında, ilk sırada yer alan arama kanalı İŞKUR aracılığıyla Edirne’nin diğer arama kanallarında ise Türkiye’nin üstün olduğu görülmektedir.

Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi/Arama Kanalları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Çıraklık Eğitimi	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lise Altı	40,5%	0,0%	0,0%	96,9%	0,0%
Genel Lise	76,4%	13,1%	13,0%	54,9%	0,0%
Meslek Lisesi	22,0%	55,0%	22,0%	89,0%	0,0%
Meslek Yüksekokulu	66,7%	50,5%	16,5%	83,5%	16,5%
Lisans	22,2%	11,1%	100,0%	100,0%	0,0%
Lisansüstü	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Fark etmez	63,1%	9,4%	30,7%	98,1%	0,0%
Genel Toplam	51,7%	8,9%	15,6%	89,1%	0,5%

Kaynak: İPA 2016

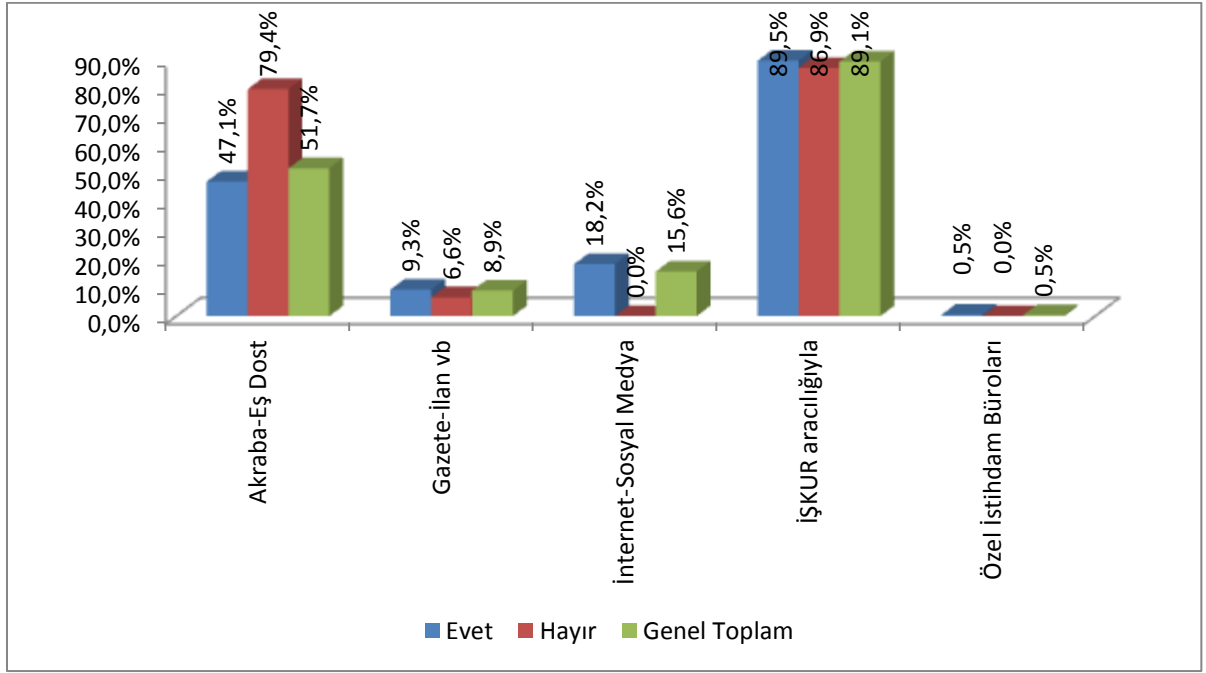
Tablo 18’de Açık işlerde talep edilen eğitim düzeyleri ve arama kanalları ilişkisini incelediğimizde, eğitim seviyesi arttıkça oranlar yükselmekteyken lisans seviyesine gelindiğinde bu oran en yüksek seviyesine ulaşmış ve bu eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerin yüzde 100’ünde İnternet-Sosyal medya ve İŞKUR kullanılmıştır. Bir diğer ifadeyle daha nitelikli ve yüksek eğitim derecesine sahip işgücünü istihdam etmek isteyenler ağırlıklı olarak İŞKUR ve İnternet-Sosyal Medya’yı tercih etmektedir.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR’u arama kanalı olarak kullanmaktadır. Çıraklık eğitimi ve Lisansüstü, işyerleri tarafından açık

işlerde talep edilmeyen eğitim düzeyleri iken işyerlerinin arama kanalları tercihleri değerlendirildiğinde Özel İstihdam Bürolarının meslek yüksek okulu haricinde tercih edilmediği görülmektedir.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerdeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 89,5 gibi önemli bir oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu oran İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri için yüzde 86,9'dur. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için akraba, eş, dost arama kanalını yüzde 47,1 oranında kullanmışlarken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde akraba, eş, dost arama kanalını yüzde 79,4 kullanmışlardır.

Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması

Beceriler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	3	1	3	1
Takım Çalışması	3	9	4	3	2	2
Bilgisayar kullanımı	7	5	5	8	1	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	3	1	2	*	4
İletişim ve İfade Yeteneği	5	2	2	4	*	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4	4	8	5	*	6
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	7	7	6	*	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	6	6	7	*	8
Proje Tabanlı Çalışma	9	8	9	9	*	9

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Edirne ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada Takım Çalışması, üçüncü sırada Bilgisayar kullanımı ve dördüncü sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir.

Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İŞKUR aracılığıyla ve gazete ilan v.b. arama kanallarında ilk sırada, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, akraba eş-dost ve internet sosyal medya arama kanallarında ilk sırada sırada yer almıştır. Bilgisayar kullanımı ise özel istihdam büroları arama kanalında ilk sırada yerini almıştır.

İŞKUR üzerinden piyasaya sunulan açık işlerde ise yabancı dil becerisi dışında bütün beceriler talep edilmekte olup sadece bu becerinin istenmemesi dikkat çeken bir husustur.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	2
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	30
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	7
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	14
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	11
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	4
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	144
Genel Toplam	213

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 67,6'dır. İkinci sırada ise Hizmet ve satış elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grupları	Açık İş Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,2%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	2,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	0,3%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1,5%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	0,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,5%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2,3%
YÖNETİCİLER	0,0%
Genel Toplam	1,44%

Kaynak: İPA 2016

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 21’de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Edirne ili için tespit edilen yüzde 1,44 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek oranda yüzde 2,3 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Hizmet ve Satış Elemanları ile Profesyonel meslek mensupları gelmektedir.

Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0%	0%	2%	1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	16%	23%	12%	14%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	12%	0%	1%	3%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2%	13%	7%	7%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	0%	37%	0%	5%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2%	0%	2%	2%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	68%	26%	77%	68%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2016

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 68 oranında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar; yüzde 16 oranında Hizmet ve Satış Elemanları ve yüzde 12 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda kadın işgücü tercihinde bulunulan açık işlerde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 37’si bu meslek grubunda verilmiştir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu; en fazla oranda fark etmez tercihinde bulunan ana meslek grubu olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 77'sinde işverenler “fark etmez” seçeneğini tercih etmişlerdir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Hizmet satış elemanları meslek grupları olmuştur.

Tablo 23'te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar kullanımı, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmiştir. Daha sonra ise Hesap yapabilme Yeteneği becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği, ikinci sırada Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerileri, üçüncü sırada da takım çalışması önemli olmuştur.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda ilk öncelik İletişim ve İfade Yeteneği, ikinci takım çalışması, üçüncü ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe meslek grubu olmuştur.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, üçüncü sırada da Sorun çözme ve inisiyatif alabilme becerileri önemini korumuştur.

Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek mensuplarında ilk sırada bilgisayar kullanımı, ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, üçüncü sırada Takım çalışması yer almıştır.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceriler	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	*	5	1	*	7	2	2	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	7	3	*	3	1	*	2
Takım Çalışması	*	3	2	*	2	5	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	*	1	4	*	1	7	4	*
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	2	*	*	6	6	*	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	*	6	*	*	5	3	*	4
Bilgisayar kullanımı	1	8	*	*	4	*	1	*
Satış ve Pazarlama Becerisi	*	4	*	*	*	8	*	6
Proje Tabanlı Çalışma	*	*	*	*	8	4	*	*

Kaynak: İPA 2016

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,0%	50,5%	0,0%	100,0%	0,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	42,9%	26,4%	16,5%	100,0%	0,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	56,8%	0,0%	0,0%	57,4%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	50,1%	14,4%	64,2%	78,6%	0,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	26,8%	8,9%	53,7%	100,0%	0,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	49,8%	24,9%	74,6%	75,1%	24,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	56,3%	4,2%	7,1%	88,7%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Hizmet satış elemanları ve Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Bu tabloda öne çıkan bir diğer husus arama kanalları içinde meslek grupları bazında en yüksek oranda kullanılan iki arama kanalı mevcuttur. Bunlardan birisi İŞKUR diğeri de Akraba eş-dost arama kanalıdır. Akraba eş-dost arama kanalının en çok kullanıldığı meslek grupları Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olmuştur. Bu meslek gruplarında açık işlerin yüzde 56,8'i ve yüzde 56,3'ü Akraba eş-dost arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulmuştur. Geriye kalan diğer meslek gruplarında hep en fazla oranda İŞKUR 'un olduğu dikkati çekmektedir.

Gündelik hayatımızın bir parçası haline gelen İnternet ve Sosyal Medya artık açık işlerin aranma kanallarında da kendini hissettirmeye başlamıştır. İşgücü Piyasasına sunulan açık işlerin Meslek gruplarına göre dağılımında; eğitim seviyesi yüksek olan mesleklerin yer aldığı Profesyonel meslek grupları ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında İnternet ve Sosyal Medya arama kanalının yoğun olarak kullanılması ayrıca önem taşımaktadır.

Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması

Meslekler	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Takım Çalışması	İletişim ve İfade Yeteneği	Yabancı Dil	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Bilgisayar kullanımı	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	Proje Tabanlı Çalışma
MAKİNECİ (DİKİŞ)	*	1	*	*	*	*	4	3	*	2
KASİYER	5	2	1	3	*	*	4	5	*	*
PAKETLEME MAKİNESİ OPERATÖRÜ (PEYNİR)	*	1	*	*	*	*	*	*	*	31
GARSON (SERVİS ELEMANI)	*	5	3	1	*	*	*	2	*	4
ÜTÜCÜ	*	*	*	*	*	*	*		*	1
SATIŞ DANIŞMANI	*	*	*	1	*	2	*	3	*	*
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	*	2	*	4	*	*	5	3	*	1
AĞAÇ BİÇME MAKİNESİ OPERATÖRÜ (HIZARCI-KERESTECİ)	*	1	2	*	*	*	*	*	*	*
ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM	*	3	*	2	*	*	2	1	*	3
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	*	2	*	*	3	*	4		*	1

Kaynak: İPA 2016

Tablo 25'te Edirne ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş) mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik olarak Takım çalışması yer almaktadır. Kasiyer mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Sorun çözme ve inisiyatif alabilme gelmektedir. Paketleme makinesi operatörü (Peynir) mesleği için ise Satış ve Pazarlama ve Takım çalışması becerileri talep edilmiştir.

Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Genel Toplam
MAKİNECİ (DİKİŞ)	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
KASİYER	AĞAÇ BİÇME MAKİNESİ OPERATÖRÜ (HIZARCI-KERESTECİ)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
PAKETLEME İŞÇİSİ	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	PAKETLEME MAKİNESİ OPERATÖRÜ (PEYNİR)
BULAŞIKÇI (STEWARD)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	ÜTÜCÜ
KUMAŞ KATLAMA MAKİNESİ OPERATÖRÜ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	KASİYER
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	MUHASEBECİ	ELEKTRİKÇİ (GENEL)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	GRAFİKER	SATIŞ DANIŞMANI
GIDA TEKNİKERİ	KASİYER	AĞAÇ BİÇME MAKİNESİ OPERATÖRÜ (HIZARCI-KERESTECİ)
MUHASEBECİ	MOBİLYA MONTAJ USTASI	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)
	KAMYON ŞOFÖRÜ	ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde en fazla açık iş olan mesleklerde ilk sıralarda Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Paketleme makinesi operatörü (Peynir) meslekleri yer almaktadır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler Makineci (Dikiş), Kasiyer, Paketleme işçisi meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Elektrikçi (Genel), Ağaç biçme makinesi operatörü, Kaynakçı (Oksijen ve elektrik) meslekleridir.

Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler

Beceriler	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	2	2
Takım Çalışması	2	4	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	6	5	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	6	8	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	3	7	6
Bilgisayar kullanımı	7	7	6	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	*	8	5	8
Proje Tabanlı Çalışma	*	9	9	9

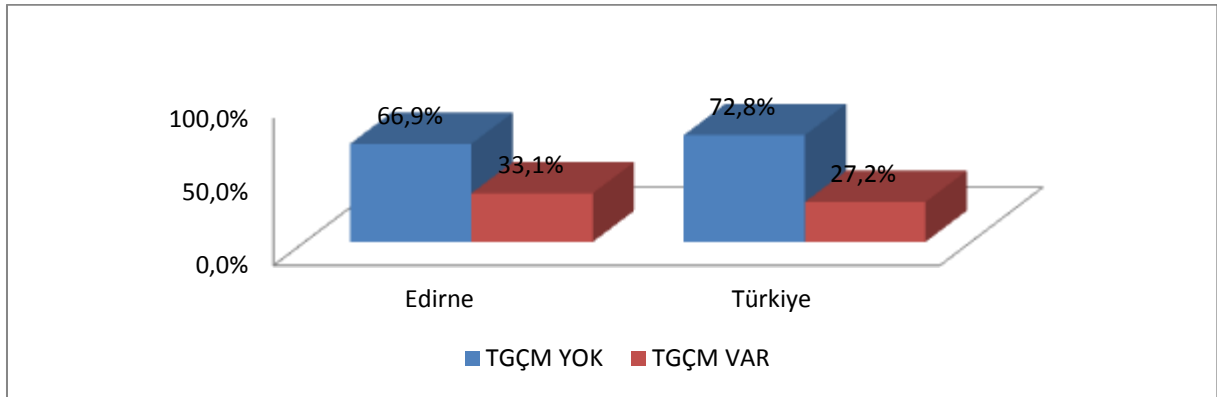
Kaynak: İPA 2016

Genel toplama göre becerilerde öncelik sıralamasında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi, üçüncü sırada ise Takım çalışması becerileri yer almaktadır. Kadınlarda ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Edirne ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

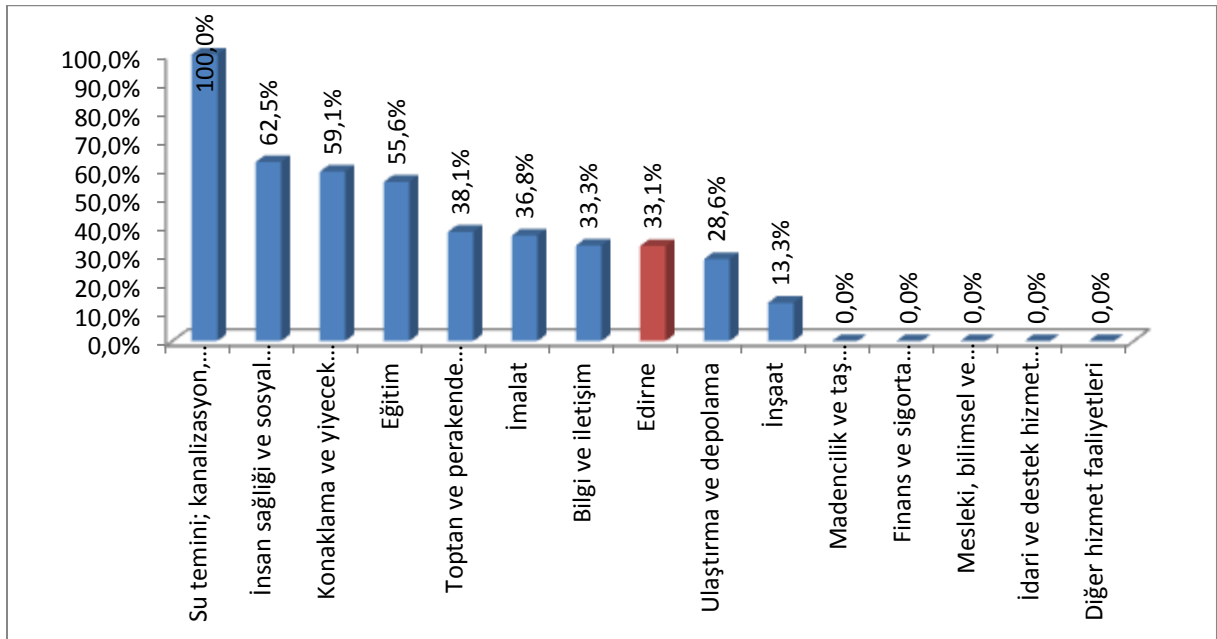
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Edirne ilinde ise 20+ istihdamlı 258 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 85 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 33,1 ile Edirne ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Madencilik ve taş ocaklığı, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve

İyileştirme Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İnşaat sektörü gibi Edirne ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sırada yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlerle nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

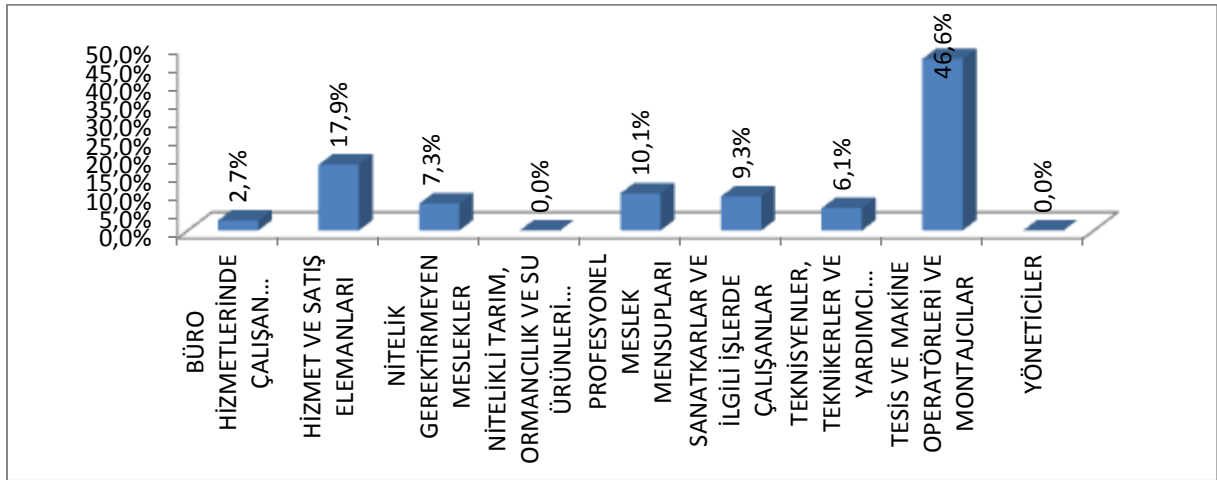
Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	130
Toptan ve perakende ticaret	102
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	49
İnşaat	20
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12
Eğitim	9
Ulaştırma ve depolama	8
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	337

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde 337 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat sektörü ve Toptan perakende ve ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Edirne ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 68,8'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Edirne ilinde toplam çalışanların yüzde 67,9'u bu sektörlerde çalışmaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 157 kişi ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 46,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek sırada Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Edirne ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Nitelikli Tarım, Ormancilık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu hem ülke geneli hem de Edirne ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Edirne ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 65 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 45 kişi ile İplik eğirme operatörü, 28 kişi ile Garson (Servis elemanı) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikişi), Garson (Servis Elemanı), Şoför-yük taşıma, Satış Danışmanı Kasap olmak üzere toplam beş mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Edirne ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

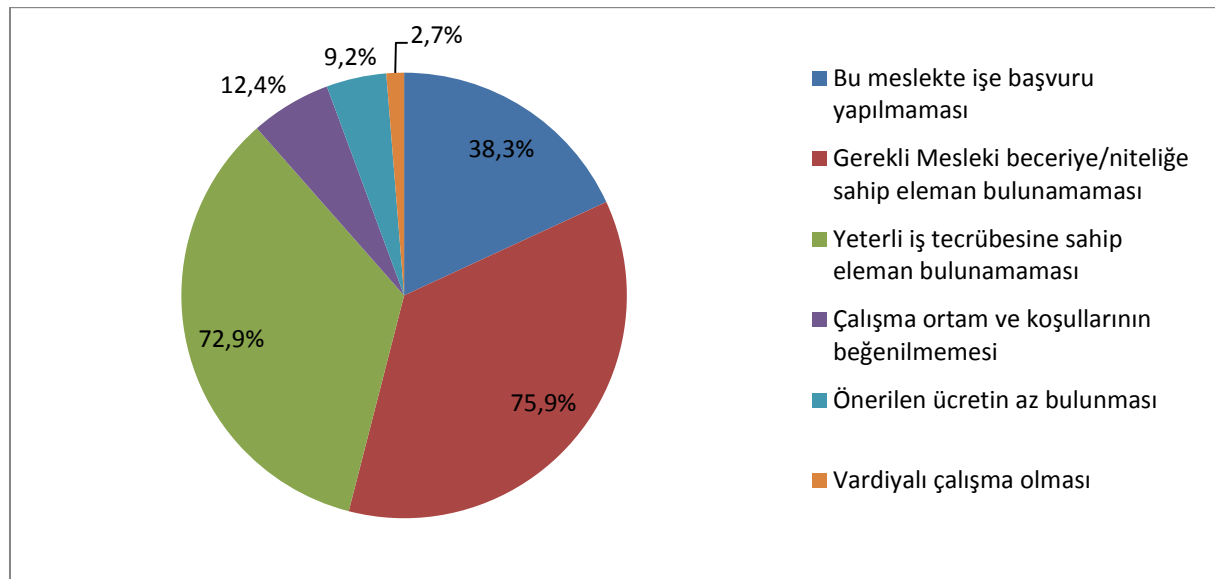
Makineci (Dikişi), Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı, Kasiyer ve Ağaç Bıçme Makinesi Operatörü mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslekler	TGÇM Dağılımı
MAKİNECİ (DİKİŞ)	19,3%
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	13,5%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	8,3%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	4,0%
KASİYER	3,6%
KASAP	3,0%
SATIŞ DANIŞMANI	2,4%
AĞAÇ BİÇME MAKİNESİ OPERATÖRÜ (HIZARCI-KERESTECİ)	2,4%
AŞÇI	2,2%
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	2,1%

Kaynak: İPA 2016

Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

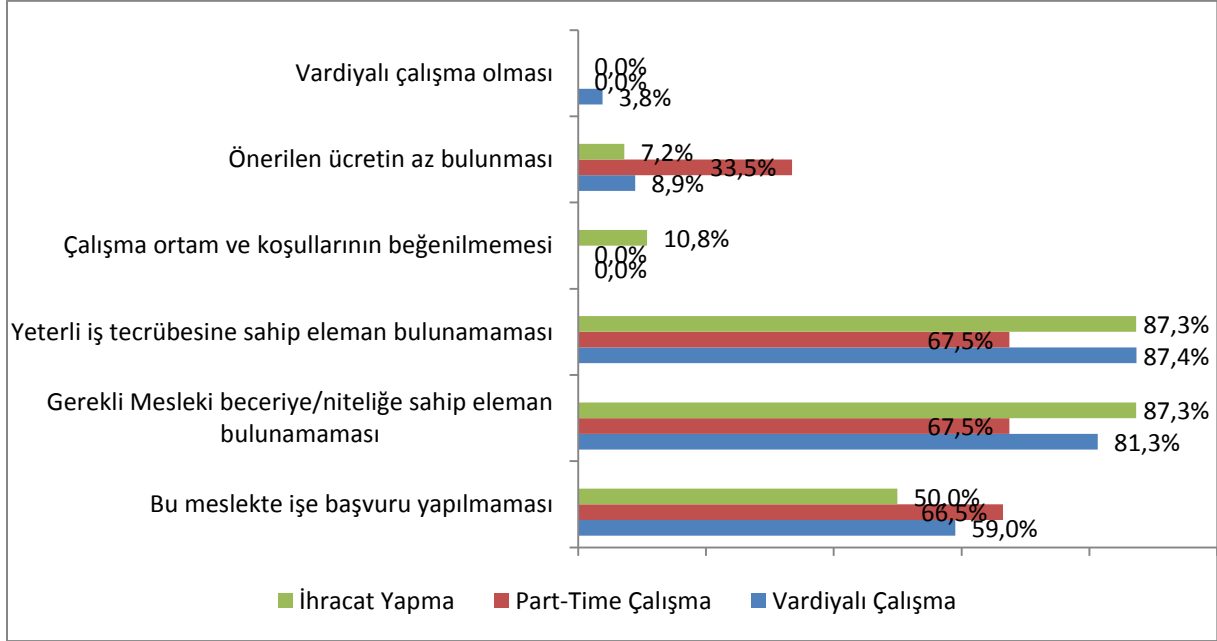

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenleri ilk sıralarda yer almaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu nedene ilişkin oranının yüzde 87,3 olarak hesaplanması ile biraz daha belirgindir. Ayrıca Edirne ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedenlere dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslek Grupları	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	34,2%	66,3%	66,3%	21,8%	0,0%	0,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	11,8%	87,9%	91,6%	0,0%	6,9%	6,6%
NİTELİK GEREKTİRMİYEN MESLEKLER	79,2%	50,1%	58,6%	45,3%	0,0%	20,8%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	52,9%	79,4%	50,1%	2,9%	2,9%	0,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	32,1%	87,0%	64,7%	6,4%	6,7%	0,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKLERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	24,9%	24,7%	24,7%	75,3%	19,9%	0,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	42,1%	79,5%	81,3%	6,5%	12,5%	0,0%
Genel Toplam	38,3%	75,9%	72,9%	12,4%	9,2%	2,7%

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni en çok tercih edilen nedenlerdendir. Öyle ki, dokuz meslek grubundan 5 tanesi için en yüksek oranda söz konusu neden işaretlenmiştir.

Nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda ilk sırada yüzde 79,2 ile bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve Teknisyenler, teknikerler, ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarında ilk sırada yüzde 75,3 ile çalışılan ortamın beğenilmemesi yer almaktadır. Tabloda bir diğer dikkati çeken husus ise Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeninin ikinci sırada yer almasıdır.

Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
MAKİNECİ (DİKİŞ)	15,7%	78,0%	84,3%	15,7%	15,7%	0,0%
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	7,5%	77,6%	96,4%	0,0%	11,2%	7,1%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	37,1%	60,0%	62,9%	0,0%	0,0%	0,0%
KASİYER	33,3%	100,0%	91,7%	0,0%	0,0%	8,3%
KASAP	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
AĞAÇ BİÇME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	0,0%	37,5%	62,5%	0,0%	37,5%	0,0%
AŞÇI	0,0%	100,0%	71,9%	0,0%	14,4%	13,8%
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, ilk on sırada yer alan mesleklerin olmak üzere toplam on meslekten altı tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Ağaç biçme makinesi operatörü mesleklerinin ise temininde güçlük çekilmesinin nedenlerinde ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması neden olarak belirlenmiştir ve söz konusu mesleklerde en yüksek orana sahip olup bu haliyle diğer mesleklerin nedenlerinden farklılık göstermektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Edirne ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların

hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Edirne ilinde işverenlerin yüzde 18,2’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden yaklaşık 2’si istihdamın artacağını öngörürken işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli ile yakın olup yüzde 3,7 olarak öngörülmüştür.

Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve taş ocakçılığı	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
İmalat	14,0%	1,8%	54,4%	29,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	13,3%	6,7%	50,0%	30,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	19,0%	3,6%	50,0%	27,4%
Ulaştırma ve depolama	14,3%	14,3%	71,4%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27,3%	0,0%	50,0%	22,7%
Bilgi ve iletişim	66,7%	0,0%	0,0%	33,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	25,0%	50,0%	25,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9,1%	0,0%	36,4%	54,5%
Eğitim	22,2%	0,0%	55,6%	22,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	37,5%	0,0%	50,0%	12,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	12,5%	12,5%	62,5%	12,5%
Genel Toplam	18,2%	3,7%	27,5%	50,6%

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam değişimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Bilgi ve iletişim, Madencilik ve taş ocaklığı ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngöründe bulunamamışlardır.

Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Madencilik ve taş ocaklığı	28	5,6%
İmalat	100	1,4%
İnşaat	17	1,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	76	2,7%
Ulaştırma ve depolama	-5	-2,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27	4,2%
Bilgi ve iletişim	4	7,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-4	-3,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	0,6%
Eğitim	3	1,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	0,6%
Genel Toplam	258	1,8%

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 2,8 artacağı beklenmekte olup Edirne 'de ise bu oran, yüzde 1,8 olup ülke geneli ortalamasının altında kalmıştır.

Ulaştırma ve Depolama ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri dışındaki tüm sektörlerde artış tahmin edilmektedir. Sayısal olarak artışın daha fazla İmalat sektöründeki artıştan

kaynaklanacağı öngörülmektedir. Öyle ki Edirne 'de beklenen 258 kişilik istihdam artışının yüzde 38,8'inin bu sektörde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, bu sıralamayı değiştirmektedir. Öyle ki en yüksek net istihdam değişim oranı, Bilgi ve iletişim sektörüne ait iken İmalat sektörü sıralamada daha alt sıralarda yer almaktadır.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	2	0,2%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	45	3,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	4	0,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	13	1,4%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	38	2,2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	16	2,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	140	2,2%
YÖNETİCİLER	0	0,0%
Genel Toplam	258	1,8%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Edirne ilinde ise ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu yer alırken sayısal olarak en çok artış, sırasıyla Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Hizmet ve satış elemanları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında beklenmektedir. Bu üç meslek grubunun net istihdam artış beklentisinin toplamı, Edirne ilinde beklenen tüm artışın yüzde 86,4 'ünü oluşturmaktadır.

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Yöneticiler meslek gruplarında artış beklenmemektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunu ilk sıraya yükseltmektedir. Sonrasında da yüzde 2,2'lik net istihdam

değişim oranıyla Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek yer almaktadır.

Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
MAKİNECİ (DİKİŞ)	HAMAL/ELLE TAŞIMA
MADENCİ (GENEL)	BEKÇİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI
KASİYER	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	
DEĞİRMEN İŞÇİSİ (PİRİNÇ)	
PİRİNÇ PAKETLEME İŞÇİSİ	
SATIŞ DANIŞMANI	
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	
AŞÇI	

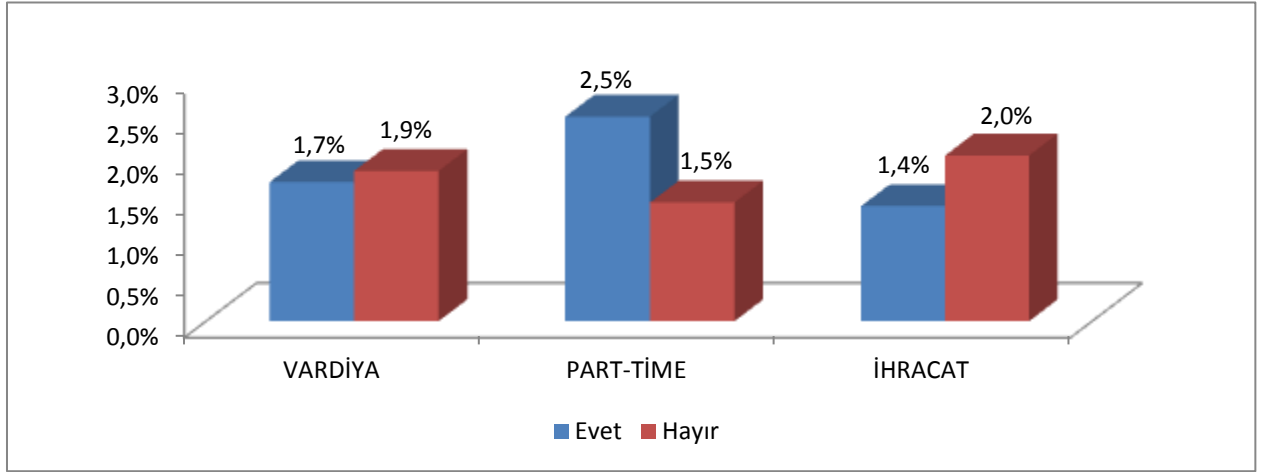
Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen mesleklerde ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Makineci (Dikiş) mesleğinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 31,8 iken ilk 10 mesleğin toplam artış beklenen meslekler içindeki ağırlığı yüzde 71,7'dir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Madenci (Genel), Garson (Servis elemanı), Beden işçisi (Genel) ve Satış Danışmanı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Edirne ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bunun yanı sıra Edirne ilinde istihdam artışı beklenen Makineci (Dikiş), Garson (Servis elemanı), Beden işçisi (Genel) ve Satış Danışmanı meslekleri, Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinde de istihdam artışı beklenen ilk on meslek içerisinde yer almaktadır. Bu minvalde hem Edirne ili için hem de ülke geneli için bu mesleklerde daha fazla istihdam sağlanacağı öngörülmektedir.

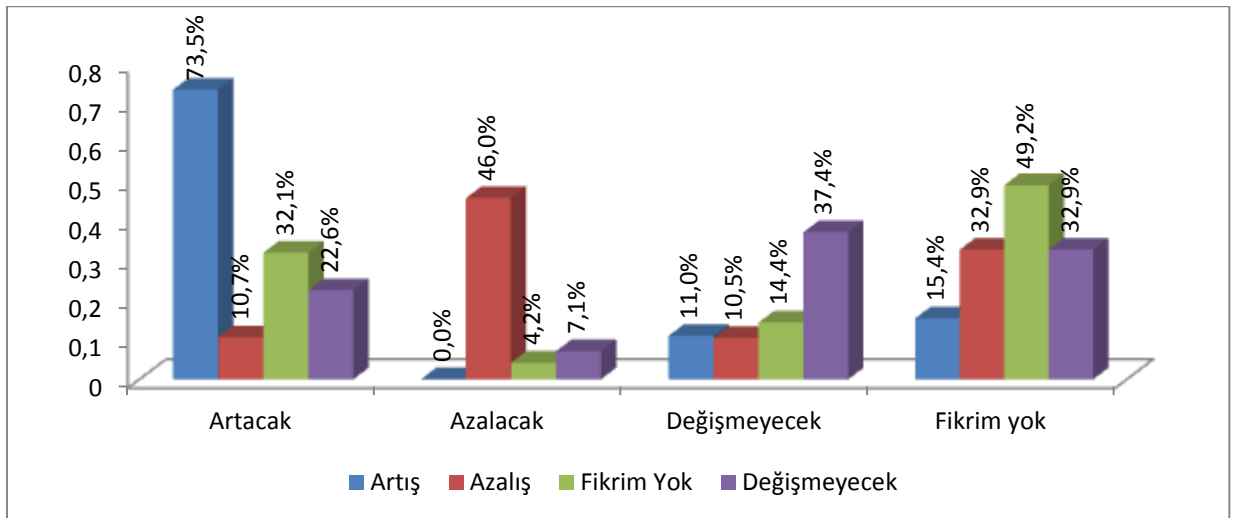
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işverenlerin benzer eğilimler sergilediğini görmekteyiz. Edirne ili için yüzde 1,8 olan net istihdam değişim oranı, vardiyalı çalışma ve ihracat yapan işyerlerinde daha düşük iken part-time çalışma yapan işyerlerinde daha yüksek olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu da vardiyalı çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüzdeki dönem, bu iki özelliğe de sahip olmayan işverenlere nazaran daha düşük istihdam artışı beklediğini fakat part-time çalışma işyerlerinde ise daha yüksek istihdam artışı beklediğini göstermektedir.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

Kaynak: İPA 2016

Edirne ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir. Bir yıl sonrası için istihdam artışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 18,2'sini oluşturmaktadır. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 73,5 'inin beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken yüzde 10'u ise azalış beklediği görülmektedir. Buradan işverenlerin yüzde 10'unun önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken uzun vadede azalış beklemekte oldukları anlaşılmaktadır.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 3,7'sini oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 46'sı beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenlerin tamamı beş yıl sonrası için istihdam artışı beklememektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenler, toplam işverenlerin yüzde 50,6 'sını oluşturmaktadırlar. Bunlardan yüzde 37,4'lük kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

İşverenlerin yüzde 27,5'lik kısmı ise bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 49,2'si uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Edirne İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı; işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler, eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Daha önceki senelerde kullandığımız verilerin önemli bir kısmının il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Edirne, Tekirdağ, Kırklareli illerini kapsayan TR21 bölgesine ait olması ve arza yönelik olan bu verilerin önemli bölümünün 2012 ve daha eski tarihlere dayanması ve talep boyutunun daha ayrıntılı incelenebilmesi gibi gerekçeler ile 2015 yılından itibaren işgücü piyasası analiz raporunda arz boyutu önceki senelere göre daha kısıtlı incelenerek, talep boyutu daha ayrıntılı incelenmiştir.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2015 yılında güncelleştirilmesine ve araştırma 20+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-19 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. Diğer bir önemli kısıt ise Türkiye işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye’de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum Edirne ilinde de kendini göstermektedir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da, Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Edirne işgücü piyasasını arz yönüyle değerlendirdiğimizde 2007 yılının sonlarına doğru meydana gelen küresel ekonomik kriz dünya genelinde olduğu gibi ülkemizi de etkilemiştir. 2009 yılına kadar süren bu küresel ekonomik krizin etkileri yıldan yıla olumlu değişimlerle belirli oranda normale dönmeye başlamıştır. Özellikle işsizlik oranında bu olumlu değişim fark edilmektedir. 2009 yılında %13 olan işsizlik oranı 2013 yılı itibari ile %7,8’e kadar düşmüştür. İstihdam oranına baktığımızda 2009 yılında %47 iken 2013 yılında %50,8’e yükselerek işsizlik oranında olduğu gibi olumlu bir seyir izlemiştir. İşgücüne katılma oranı ise diğer iki temel göstergeye göre daha düşük oranlarda değişim göstermekle birlikte 2009 yılına göre 2013 yılında küçük te olsa olumsuz bir düşüş gerçekleşmiştir. Son yıllardaki genel olumlu eğilimlere karşı Edirne’de işgücüne katılma oranının hedeflenenden düşük olmasının en önemli nedenleri arasında kadınların ve gençlerin işgücüne katılma oranının düşük olması yer almaktadır.

2016 yılında 8 Nisan – 6 Mayıs tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilen ‘Türkiye İşgücü Piyasası Analizi’ kapsamında elde edilen sonuçlara göre; her 100 çalışandan 73’ü erkek iken 27’sinin kadın olduğu görülmektedir. Edirne ili için değerlendirdiğimizde bu durum yüzde 58 erkek çalışan, yüzde 42 kadın çalışan olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu da kadın istihdamını hem Edirne için hem de Türkiye geneli için daha etkili politikalar geliştirilmesi gerektiğini ve bu politikaların yanı sıra kadın istihdamının geliştirilmesinde teşvik uygulamalarının daha da yaygınlaşması gerektiği görülmektedir.

Çalışanların sektörlere göre dağılımında ilk sırada İmalat sektörü yer almaktadır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla çalışanı olan sektörler İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir. İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler, Eğitim ve Bilgi ve iletişim sektörlerinde çalışan kadın sayısı aynı sektörlerde çalışan erkek sayılarından fazladır. İmalat sektörü kadın ağırlıklı olmasıyla birlikte kadın çalışanların yüzde 64’ünü istihdam etmektedir. Bu sektördeki kadın çalışanların meslekleri belirli bir eğitim düzeyinden ziyade belirli beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir. Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışanın Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğunu görmekteyiz. En fazla çalışılan meslek erkeklerde Şoför – Yük taşıma iken kadınlarda Makineci (Dikiş) mesleğidir. En fazla çalışanı olan ikinci meslek hem erkeklerde hem de kadınlarda Temizlik Görevlisi mesleğidir. İşyerlerinde ortalama çalışan sayılarına baktığımızda Edirne ilinde her işyerinde ortalama olarak 56,5 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısının en fazla olduğu sektör 123 kişi ile İmalat sektörüdür.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Edirne’de İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin yarısı lise altı eğitimlidir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Talep boyutu itibarıyla, araştırma sonuçlarına göre Edirne ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler ticaret ve imalat sektörleridir. Bunun sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de bu iki sektördedir.

Edirne genelinde referans dönemi içerisinde 258 işyerinin 40’ında 213 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş İmalat sektöründe bulunmaktadır. Açık işlerde ikinci olarak Toptan Perakende ve Ticaret sektörü, üçüncü olarak Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yer almaktadır. ‘Açık iş/ (istihdam + Açık iş)*100’ formülü kullanılarak açık iş oranı hesaplanmaktadır. Bu formüle göre Türkiye’de yüzde 2,7 olan açık iş oranı Edirne ilinde yüzde 1,44 olarak hesaplanmıştır. Edirne genelinde sektörlere göre açık iş oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 3,4 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörüdür. Bu sektörde çalışan sayısının az olması (yüzde 0,4) ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirecektir.

En fazla çalışana sahip sektörlerin açık iş oranları nispeten daha düşüktür. İmalat sektöründe açık iş oranı yüzde 2, Toptan perakende ve ticaret sektöründe yüzde 1,5’tir. Açık iş oranının yüksek olmasının iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken pozisyonlar yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır. Elimizde şu

aşamada ilde istihdam artışını net olarak gösterecek bir veri seti bulunmamaktadır. Bu veri seti ancak gelecek yıllarda mevcut olacaktır. 20+ işyerlerinde tamsayımın uygulanması, gelecek yıllarda kapsanacak birçok işyerinin bu yıl ile aynı olmasına yol açacak ve hem gruplandırılmış veri setleri hem de işyeri bazında açık iş oranı ve sebebi daha kolay saptanabilecektir.

Meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, , ikinci sırada Hizmet ve satış elemanları, üçüncü sırada Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları yer almaktadır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür. En fazla açık işin olduğu meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir. Bu mesleği Garson (Servis elemanı) ve Paketleme makinesi operatörü meslekleri takip etmektedir. Tekstil İmalatı sektöründeki bazı mesleklerde referans döneminde eleman talebi dikkat çekici düzeyde olmuştur. Açık iş oranı yüksek olan meslekler genellikle mesleki beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir.

Söz konusu açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi yüzde 45,8 ile Lise altı ve yüzde 24,9 ile fark etmez seçenekleridir. Başka bir deyişle işyeri sahipleri açık iş bulunduğunu belirttikleri mesleklerin büyük bir çoğunluğunda herhangi bir eğitim düzeyi aramadıklarını, yaklaşık dörtte birinde ise lise ve üstü eğitim talep ettikleri söylenebilir. En fazla açık iş verilen meslekler itibari ile genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; açık işlerin yoğun olduğu meslekler spesifik bir eğitim düzeyini gerektirmediklerinden açık işlerde çoğunlukla fark etmez veya Genel Lise eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece olağandır. Aynı zamanda Nitelik Gerektirmeyen mesleklerin toplam çalışanlar içinde de ağırlığının daha fazla olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da yukarıdaki görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. Talep araştırması kapsamında işverenlere Talep araştırması kapsamında işverenlere son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektikleri meslekler sorulmuştur. Edirne genelinde 258 işyerinde 85 işyerinden 337 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada İplik eğirme operatörü, üçüncü sırada Garson (Servis Elemanı) yer almaktadır. Açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında önemli ölçüde paralellik bulunmaktadır. En fazla açık iş olan ilk 10 meslek ile en fazla temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğin yarısından fazlası aynıdır. Temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğe baktığımızda yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek mesleklerin ağırlığına oranla ara eleman bulunma noktasında önemli sıkıntılar yaşanmakta olduğu görülmektedir.

Çalışanların yüzde 14,6'sı, açık işlerin yüzde 3,3'ü nitelik gerektirmeyen mesleklerde iken temininde güçlük çekilen mesleklerde bu oran yüzde 7,3'tür. Bu tablo işgücü piyasasında genellikle nitelik ve beceri gerektiren mesleklerin bulunmasında zorluk çekildiğini göstermektedir. Başka bir deyişle mevcut çalışanların nitelik düzeyi düşük iken ihtiyaç duyulan mesleklerin nitelik düzeyi daha yüksektir.

Temininde güçlük çekilmesinin nedenlerine baktığımızda ilk sırada yüzde 75,9 ile gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. En çok temininde güçlük çekilen Makineci (Dikiş) mesleğinde bu nedenin oranının yüzde 78 olduğu görülmektedir. Sadece ilk meslekte değil, ilk 20 meslek içinde yer alan temininde güçlük çekilen mesleklerde oran genellikle yüksektir. Daha önce de değindiğimiz gibi bu durum açık işlerde de kendini göstermektedir. Bu durum

karşısında; becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu meslekleri ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli haline getirmektedir.

2016 yılı İşgücü Piyasası Analiz çalışması kapsamındaki işyerlerinin gelecek beklentileri olumludur. Genel itibarıyla işverenler Türkiye genelinde yüzde 16,1'lik artış beklerken; Edirne'de ki işverenlerin artış beklentisi yüzde 18,2'dir. Edirne'deki öngörülen net istihdam değişim oranı yüzde 1,8'dir ve ilk sırada Bilgi ve iletişim sektörü yer almaktadır. Gelecek dönemde net istihdam değişimi incelendiğinde toplam artışın 258 kişi olacağı öngörülmektedir. 258 kişilik artışın yüzde 38,8'inin İmalat sektöründe gerçekleşeceği düşünülmektedir. Gerek gelecek dönem istihdam artışı beklentisinin İmalat sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin İmalat sektöründe olması, bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörlerle göre eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir Kayıt Dışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem Kayıt Dışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitime maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmaktır.

Gerek mevcut istihdam içerisinde gerekse açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek dönemde ihtiyaç duyulacak meslekler içerisinde eğitim düzeyi düşük mesleklerin yoğun olması Edirne İşgücü Piyasası için önemli bir risktir. Eğitimli ve nitelikli işgücü talebinin arttırılması uzun dönemli üretken bir ekonominin önemli bir göstergesidir. Gerek uzun dönemli genel ve mesleki eğitim politikalarının gerekse kısa dönemli Aktif İşgücü Piyasası politikalarının işgücü talebi eğilimleri dikkate alınarak belirlenmesi bu taleplerin etkin ve etkili karşılanabilmesi ve sürdürülebilir bir işgücü piyasası açısından oldukça önemlidir.

Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün eğitimden ayrılan dezavantajlı grupları ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edilecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

Kadınların istihdama katılımını arttırmak amacıyla Aktif İşgücü Piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı arttıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
İÇ/DİŞ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/E-POSTA	:	

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:		Unvanı	:	
Tarih	:	Telefonu	:	
E-Posta	:	İmza/Kase:	:	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐

Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐

İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐

Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐

Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐

Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐

Hayır ☐

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1) Eleman aramıyoruz 9. Soruya geçiniz.

[illegible]

*Önem derecesine göre ENFAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARIYLA ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐	⇒	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐	⇒	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐	⇒	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐	⇒	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐	⇒	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐	⇒	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. 12.Soruya Geçiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADİYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	84	26	375	485
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613
GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366
İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792
KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968
KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371

KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186
SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	11.531	4.684	72.751	88.966

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyumsuzluğudur.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$\text{Genç İşsizlik Oranı} = \frac{15 - 24 \text{ Yaş Grubu İşsiz}}{15 - 24 \text{ Yaş Grubu İşgücü Arzı (İstihdam + İşsiz)}}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek “zamana bağlı eksik istihdam” ve “yetersiz istihdam” kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlerle geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama

I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özellikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İstihdam Oranı} = \frac{\text{Toplam İstihdam}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İşgücü} = \text{İstihdam Edilenler} + \text{İşsizler}$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 8 Nisan - 06 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan “Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi” üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için “işyeri cevapsızlık formu” doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İşgücüne Katılım Oranı} = \frac{\text{İşgücü Arzı (İstihdam + İşsiz)}}{\text{Kurumasal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6. Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı} = \frac{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus} - \text{İşgücü}}{\text{Kurumsal Olmayan Nüfus}} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İşsizlik Oranı} = \frac{\text{İşsiz}}{\text{İşgücü Arzı}(\text{İstihdam} + \text{İşsiz})} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı İstihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$\text{Kayıtdışı İstihdam Oranı} = \frac{\text{Kayıtdışı İstihdam}}{\text{Toplam İstihdam}} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapisane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü,

öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksikliği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

$$\text{Yaş Bağımlılık Oranı} = \frac{0 - 14 \text{ Yaş Nüfus} + 65 \text{ Yaş ve üstü Nüfus}}{15 - 64 \text{ Yaş Nüfus}} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.